સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેઝિન

ICE® MAGIC

CURRENT AFFAIRS

WEEK 29 (17/07/22 to 23/07/22)

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે Click કરો.

CONTACT US :

93757-01110 | www.iceonline.in | t.me/icerajkotofficial | icerajkot

Timeline

17 JULY-2022

- દિવસ મહિમા : 17 જુલાઈ, વિશ્વ આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય દિવસ (World Day for International Justic), વિશ્વ ઈમોજી દિવસ (World Emoji Day)........ 02
- ઉત્તરપ્રદેશમાં બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વેનું ઉદ્‌ઘાટન........ 02
- Y-3023 દુનાગીરી (Y-3023 Dunagiri)........ 03
- QUESTION ANSWERS........ 05

18 JULY-2022

- દિવસ મહિમા : 18 જુલાઈ, નેલ્સન મંડેલા આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ (Nelson Mandela International Day)........ 06
- જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ........ 06
- ઇંગ્લેન્ડના ઓલરાઉન્ડર શ્રી બેન સ્ટોક્સની વન ડે ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિની જાહેરાત........ 08
- અમદાવાદનો 'Times's World's 50 Greatest Places of 2022'માં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો........ 09
- QUESTION ANSWERS........ 10

19 JULY-2022

- જાગૃતિ : ગ્રાહક અધિકારો માટેનો માસ્કોટ........ 11
- પ્રસિદ્ધ ગાયક શ્રી ભૂપિન્દર સિંહનું 82 વર્ષની વયે નિધન........ 11
- વારાણસી SCOની પ્રથમ 'સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની' બની........ 12
- QUESTION ANSWERS........ 14

20 JULY-2022

- દિવસ મહિમા : 20 જુલાઈ, આંતરરાષ્ટ્રીય ચેસ દિવસ (International Chess Day)........ 15
- INS સિંધુધ્વજ 35 વર્ષની સેવા બાદ નિવૃત્ત........ 15
- શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણ NSEના નવા ચીફ બન્યા........ 15
- કેરળ પોતાની ઈન્ટરનેટ સેવા શરૂ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું........ 16
- QUESTION ANSWERS........ 17

21 JULY-2022

- યુથ મોડલ એસેમ્બલી : શ્રી રોહન રાવલ ગુજરાતના એક દિવસના મુખ્યમંત્રી........ 18
- ભારત વિશ્વભરમાં સૌથી વધુ રેમિટન્સ મેળવનાર દેશ બન્યો........ 18
- MSP પર સંજય અગ્રવાલ સમિતિની રચના........ 19
- તારંગા હિલ-અંબાજી-આબુ રોડ........ 21
- QUESTION ANSWERS........ 23

22 JULY-2022

- દિવસ મહિમા : 22 જુલાઈ, રાષ્ટ્રીય કેરી દિવસ (National Mango Day), વિશ્વ મગજ દિવસ (World Brain Day)........ 24
- ભારતના 15મા રાષ્ટ્રપતિ : શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ........ 24
- નીતિ આયોગના India Innovation Index 2021મા કર્ણાટક પ્રથમ........ 37
- QUESTION ANSWERS........ 39

23 JULY-2022

- દિવસ મહિમા : 23 જુલાઈ, રાષ્ટ્રીય પ્રસારણ દિવસ (National Broadcasting Day)........ 41
- ચિત્તાને નામિબિયાથી ભારત લાવવામાં આવશે........ 41
- જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગ (Jayant Kumar Banthia Commission)........ 42
- QUESTION ANSWERS........ 43

ONE LINER........ 44

QUESTION OF THIS WEEK........ 49

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

દિવસ મહિમા : 17 જુલાઈ, (1) વિશ્વ આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય દિવસ (World Day for International Justice)
(2) વિશ્વ ઈમોજી દિવસ (World Emoji Day)

ઉત્તરપ્રદેશમાં બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વેનું ઉદ્‌ઘાટન

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ 16 જુલાઈ, 2022ના રોજ ઉત્તરપ્રદેશના જાલૌન જિલ્લાના કૈથરી ગામમાં બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વેનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું.

બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે

બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે (Bundelkhand Expressway) 296 કિલોમીટર લાંબો એક્સપ્રેસ વે છે.

- તે 7 જિલ્લામાંથી પસાર થશે અને અંતે આગ્રા–લખનૌ એક્સપ્રેસ વે સાથે જોડાશે.
- કનેક્ટિવિટી વધારવા ઉપરાંત બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે આર્થિક વિકાસને પણ વેગ આપશે.
- ચિત્રકુટ જિલ્લાના ભરતકુપથી બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે શરૂ થાય છે અને તે ઈટાવા જિલ્લાના કુદરેલ ગામમાં આગ્રા–લખનૌ એક્સપ્રેસ વે સાથે જોડાય છે.
- તે ચિત્રકુટ, મહોબા, બાંદા, જાલૌન, હમીરપુર, ઔરૈયા અને ઈટાવા નામના સાત જિલ્લાઓને પાર કરે છે.
- તે બાગાન, કેન, બિરમા, શ્યામ, બેતવા, ચંદાવલ, યમુના અને સેંગર જેવી નદીઓને પાર કરે છે.
- બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે 14,850 કરોડ રૂપિયાના ખર્ચે બનાવવામાં આવ્યો છે.
- તેનું નિર્માણ ઉત્તરપ્રદેશ એક્સપ્રેસ વે ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (UPEIDA) હેઠળ કરવામાં આવ્યું છે.
- તે 4 લેન એક્સપ્રેસ વે છે, જે પછીથી 6 લેન સુધી લંબાવવામાં આવી શકે છે.

મહત્ત્વ

આ એક્સપ્રેસ વે ઉત્તરપ્રદેશ રાજ્યમાં કનેક્ટિવિટી સુધારવામાં મદદ કરશે.

- તે રાજ્યમાં કનેક્ટિવિટી સુધારવાની મુખ્ય કડીઓમાંથી એક છે.
- તેનાથી દિલ્હી અને ચિત્રકૂટ વચ્ચેની મુસાફરીમાં 3-4 કલાકનો ઘટાડો થશે.
- દિલ્હીથી ચિત્રકૂટની મુસાફરી 6 કલાકમાં પૂર્ણ કરી શકાય છે, જે પહેલા 9-10 કલાકની હતી.

- ઉત્તરપ્રદેશ ડિફેન્સ કોરિડોર પ્રોજેક્ટ માટે પણ તે મહત્ત્વપૂર્ણ છે.
- બાંદા અને જાલૌન જિલ્લામાં પણ ઔદ્યોગિક કોરિડોર બનાવવામાં આવી રહ્યા છે, જેનાથી એક્સપ્રેસ વે ને ફાયદો થશે.

Y-3023 દુનાગીરી (Y-3023 Dunagiri)

તાજેતરમાં ભારતના સંરક્ષણ મંત્રી શ્રી રાજનાથ સિંહે કોલકાતામાં ગાર્ડન રીચ શિપબિલ્ડર્સ લિમિટેડ (GRSE) દ્વારા નિર્મિત પ્રોજેક્ટ 17Aના Y-3023 યુદ્ધ જહાજ દુનાગીરીનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું.

- દુનાગીરી ફ્રિગેટને કોલકાતાની હુગલી નદીમાંથી લોન્ચ કરવામાં આવ્યું હતું.

Y-3023 દુનાગીરી

દુનાગીરી પ્રોજેક્ટ 17A ફ્રિગેટ્સનું ચોથું જહાજ છે.

- આ જહાજનું નામ ઉત્તરાખંડની પર્વતમાળા 'દુનાગીરી' પરથી રાખવામાં આવ્યું છે.
- આ પર્વતમાળા ભગવાન લક્ષ્મણ માટે 'સંજીવની બુટી' લાવવા માટે ભગવાન હનુમાન દ્વારા શ્રીલંકા લાવવામાં આવી હતી.
- દુનાગીરી એ અગાઉની 'દુનાગીરી' લિએન્ડર ક્લાસ ASW ફ્રિગેટનું પુનઃ નિર્માણ છે.
- જેણે 33 વર્ષ સુધી સેવા આપી હતી અને સંખ્યાબંધ મુશ્કેલ ઓપરેશન્સ અને આંતરરાષ્ટ્રીય તાલીમ અભ્યાસોમાં ભાગ લીધો હતો.

પ્રોજેક્ટ 17A ફ્રિગેટ્સ

પ્રોજેક્ટ 17A એ P17 ફ્રિગેટ્સ (શિવાલિક ક્લાસ)નું સુધારેલું સંસ્કરણ છે.

- જેમાં સ્ટીલ્થ સુધારાઓ, પ્લેટફોર્મ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ્સ, અદ્યતન શસ્ત્રો અને સેન્સરમાં કેટલાંક સુધારાઓ છે.
- ભારતીય નૌકાદળ માટે P-17A હેઠળ સાત ફ્રિગેટ (યુદ્ધ જહાજ) બનાવવામાં આવશે.
- જેમાં ચાર મુંબઈમાં મઝગાંવ ડોક શિપબિલ્ડર્સ (MDL) ખાતે અને ત્રણ કોલકાતા ગાર્ડન રીચ શિપબિલ્ડર્સ લિમિટેડ (GPSE) ખાતે બનાવવામાં આવશે.
- આ તમામ જહાજ અદ્યતન સ્ટીલ્થ ક્ષમતાથી સજ્જ હશે.

વિશેષતા

પ્રોજેક્ટ 17Aની મુખ્ય અદ્યતન સ્ટીલ્થ વિશેષતાઓ વહાણના નાના રડાર ક્રોસ–સેક્શન સાથે સંબંધિત છે. જે ખાસ સુપર સ્ટ્રક્ચર આકારના ઉપયોગ દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે જે રડાર તરંગોના પ્રતિબિંબને ઘટાડે છે.

- પ્રોજેક્ટ 17A યુદ્ધ જહાજોમાં બહેતર અસ્તિત્વ, દરિયાઈ જાળવણી, સ્ટીલ્થ અને જહાજની ગતિશિલતા માટે નવી ડિઝાઈનના ખ્યાલો સામેલ છે.
- અન્ય મહત્વની વિશેષતા એ છે કે જહાજના પ્રોપેલર્સ, ઓપરેટિંગ મશિનરી જેવી કે ડીઝલ જનરેટર વગેરેમાંથી નીકળતા ઓછા ઓકોસ્ટિક અવાજને લગતું છે, જે અન્ય જહાજો પર સોનારને તેની હાજરી શોધવામાં મદદ કરે છે.
- આવા સ્ટીલ્થ લક્ષણો ઓપરેશન દરમિયાન કોઈપણ પ્રતિકૂળ વાતાવરણમાં જહાજની ટકી રહેવાની ક્ષમતાને સુધારવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.

નોંધ : INS નીલગીરી, INS હિમગીરી અને INS ઉદયગીરી પ્રોજેક્ટ 17A હેઠળના પ્રથમ ત્રણ જહાજ હતા.

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. 'વિશ્વ આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 15 જુલાઈ (B) 16 જુલાઈ (C) 17 જુલાઈ (D) 18 જુલાઈ **(C)**

2. 'વિશ્વ ઈમોજી દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 17 જુલાઈ (B) 18 જુલાઈ (C) 19 જુલાઈ (D) 20 જુલાઈ **(A)**

3. તાજેતરમાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ 'બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે' (Bundelkhand Expressway)નું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું તે કયા રાજ્યમાં સ્થિત છે ?

(A) છત્તીસગઢ (B) ઉત્તરપ્રદેશ (C) ઝારખંડ (D) ઓડિશા **(B)**

4. તાજેતરમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ઉત્તરપ્રદેશમાં 'બુંદેલખંડ એક્સપ્રેસ વે'નું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું. આ એક્સપ્રેસ વે કેટલા કિલોમીટર લાંબો છે ?

(A) 296 (B) 196 (C) 192 (D) 178 **(A)**

5. તાજેતરમાં સંરક્ષણમંત્રી શ્રી રાજનાથ સિંહે કોલકાતામાં ગાર્ડન રીચ શિપબિલ્ડર્સ દ્વારા નિર્મિત પ્રોજેક્ટ 17Aના Y-3023 યુદ્ધ જહાજ દુનાગીરીનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું. 'Y-3023 દુનાગીરી' સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. દુનાગીરી પ્રોજેક્ટ 17A ફ્રિગેટ્સનું ચોથું જહાજ છે.

2. આ જહાજનું નામ ઉત્તરાખંડની પર્વતમાળા દુનાગીરી પરથી રાખવામાં આવ્યું છે.

3. તે અદ્યતન સ્ટીલ્થ ક્ષમતાથી સજ્જ છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 18 જુલાઈ, નેલ્સન મંડેલા આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ (Nelson Mandela International Day)

નોબેલ શાંતિ પુરસ્કાર વિજેતા અને દક્ષિણ આફ્રિકાના ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ શ્રી નેલ્સન મંડેલાનો જન્મદિવસ 18 જુલાઈ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 'આંતરરાષ્ટ્રીય નેલ્સન મંડેલા દિવસ' તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.

- નવેમ્બર 2009માં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા આ દિવસને સત્તાવાર રીતે જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.
- ત્યારબાદ વર્ષ 2010થી દર વર્ષે 18 જુલાઈના રોજ 'નેલ્સન મંડેલા આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- શ્રી નેલ્સન મંડેલાનો જન્મ 18 જુલાઈ, 1918ના રોજ દક્ષિણ આફ્રિકાના મેવોઝ કેપ પ્રાંત ખાતે થયો હતો.
- દક્ષિણ આફ્રિકામાં રંગભેદની નીતિ નાબૂદ કરનારા શ્રી નેલ્સન મંડેલાને તેમના દેશમાં તે જ સ્થાન જે આપણા દેશમાં મહાત્મા ગાંધીજીનું છે.
- મહાત્મા ગાંધીજીની જેમ અહિંસાના માર્ગ પર ચાલનારા શ્રી નેલ્સન મંડેલાએ રંગભેદ સામે લડતા 27 વર્ષ જેલમાં વિતાવ્યા હતા.
- જેલમાંથી મુક્ત થયા બાદ સમાધાન અને શાંતિની નીતિ દ્વારા તેમણે લોકશાહી અને વિવિધતાવાળા આફ્રિકાનો પાયો નાખ્યો હતો.
- વર્ષ 1994માં દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રથમ વખત બિન–રંગભેદની ચૂંટણી યોજાઈ હતી. જેમાં આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને 62 ટકા મત મળ્યા હતા.
- આ સાથે શ્રી નેલ્સન મંડેલા દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રથમ અશ્વેત (કાળા) રાષ્ટ્રપતિ બન્યા હતા.
- શ્રી નેલ્સન મંડેલાને 'આફ્રિકાના ગાંધી' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ

તાજેતરમાં નેશનલ એરોનોટિક્સ એન્ડ સ્પેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન (NASA)એ જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપની મદદથી આકાશના પાંચ અલગ–અલગ ક્ષેત્રોની તસ્વીરોનો સમૂહ બહાર પાડ્યો હતો.

- તેમાં ગેલેક્સી ક્લસ્ટરનો સમાવેશ થાય છે જે લગભગ 4.6 અબજ વર્ષો પહેલા દેખાયો હતો.
- અત્યાર સુધી શોધાયેલ સૌથી દૂરની અને સૌથી જૂની તારા વિશ્વોની આ સૌથી ઊંડી અને શ્રેષ્ઠ ઈન્ફ્રારેડ તસ્વીર છે.
- આ લાક્ષણિકતાઓ વૈજ્ઞાનિકોને આ પ્રાચીન તારાવિશ્વના સમૂહ, ઉંમર, ઈતિહાસ અને રચના વિશે વધુ જાણવામાં મદદ કરશે.

જેમ્સ વેબ ટેલિસ્કોપ

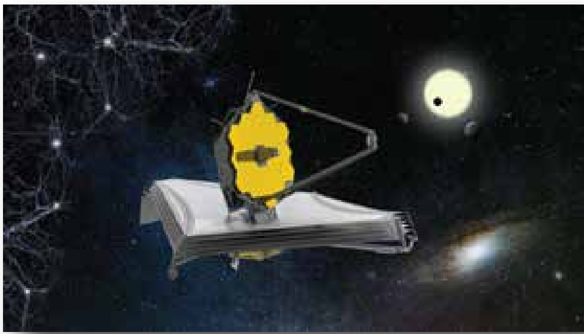

આ ટેલિસ્કોપ NASA, યુરોપિયન સ્પેસ એજન્સી (ESA) અને કેનેડિયન સ્પેસ એજન્સી વચ્ચેના આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગનું પરિણામ છે જે ડિસેમ્બર 2021માં લોન્ચ કરવામાં આવ્યું હતું.

- તે હાલમાં અવકાશમાં સૂર્ય–પૃથ્વી L2 લેગ્રેન્જ બિંદુ તરીકે ઓળખાતા બિંદુ પર છે, જે સૂર્યની ફરતે પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષાથી આશરે 1.5 મિલિયન દૂર છે.
- તે અત્યાર સુધીનું સૌથી મોટુ અને સૌથી શક્તિશાળી ઈન્ફ્રારેડ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ છે.
- તે હબલ ટેલિસ્કોપનું અનુગામી છે.

નોંધ : (1) લેગ્રેન્જ પોઈન્ટ 2 એ પૃથ્વી–સૂર્ય પ્રણાલીના ભ્રમણકક્ષાના પાંચ બિંદુઓમાંથી એક છે.

(2) ઈટાલિયન–ફ્રેન્ચ ગણિતશાસ્ત્રી જોસેફી–લુઈસ લેગ્રેન્જના નામ પરથી આ બિંદુ પૃથ્વી અને સૂર્ય જેવા કોઈપણ બે ફરતા પદાર્થોમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઉદ્દેશ

તે બ્રહ્માંડના ભૂતકાળના દરેક તબક્કાની તપાસ કરશે, બિગ બેંગથી લઈને તારાવિશ્વો, તારાઓ અને ગ્રહોની રચનાથી લઈને આપણા પોતાના સૌરમંડળના વિકાસ સુધી.

- જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપની થીમ્સને ચાર થીમમાં વિભાજિત કરી શકાય છે :

પ્રથમ : પૂર્વાવલોકન કરતા લગભગ 13.5 અબજ વર્ષ છે કે પ્રથમ તારાઓ અને આકાશગંગાઓ પ્રારંભિક બ્રહ્માંડના અંધકાર પહેલા રચાયા હતા.

બીજી : સૌથી નબળા, પ્રારંભિક તારાવિશ્વોની આજના ભવ્ય સર્પાકાર સાથે સરખામણી કરવી અને અબજો વર્ષોમાં તારા વિશ્વો કેવી રીતે એકીકૃત થાય છે તે સમજવું.

ત્રીજી : તારાઓ અને ગ્રહોની સિસ્ટમો ક્યાં જન્મે છે તે જોવા માટે

ચોથી : એકસ્ટ્રાસોલાર ગ્રહોના વાતાવરણનું અવલોકન કરવું (આપણા સૌરમંડળની બહાર) અને કદાચ બ્રહ્માંડના અન્યત્ર જીવનના ખંડોના બ્લોક્સ શોધવા.

હબલ અને જેમ્સ વેબ ટેલિસ્કોપ

જેમ્સ વેબ ટેલિસ્કોપ	હબલ ટેલિસ્કોપ
● જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ (જેને JWST અથવા વેબ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.) ઈન્ફ્રારેડ રેન્જમાં અવલોકનો સાથે 0.6 થી 28 માઈક્રોન સુધી કવરેજ પ્રદાન કરશે.	● હબલના સાધનો મુખ્યત્વે અલ્ટ્રાવાયોલેટ અને સ્પેક્ટ્રમના દશ્યમાન ભાગમાં અવલોકન કરે છે. તે ઈન્ફ્રારેડમાં 0.8 થી 2.5 માઈક્રોન સુધીની માત્ર એક નાની શ્રેણીનું અવલોકન કરી શકે છે.
● વેબ ટેલિસ્કોપ પૃથ્વીની પરિક્રમા કરશે નહીં, તે પૃથ્વીથી 1.5 મિલિયન કિલોમીટર દૂર સૂર્યની પરિક્રમા કરશે.	● હબલ 575 કિ.મીની ઊંચાઈએ પૃથ્વીની પરિક્રમા કરે છે.
● વેબ નવા તારાવિશ્વોને જોઈ શકશે.	● નાસા અનુસાર હબલ તમામ તારાવિશ્વોમાં સૌથી નાની અને નવીનતા જોઈ શકાય છે.

ઇંગ્લેન્ડના ઓલરાઉન્ડર શ્રી બેન સ્ટોક્સની વન ડે ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિની જાહેરાત

ઈંગ્લેન્ડના દિગ્ગજ ઓલરાઉન્ડર ક્રિકેટર શ્રી બેન સ્ટોક્સએ તાજેતરમાં વન ડે ફોર્મેટમાંથી નિવૃત્તિની જાહેરાત કરી છે.

- તેમણે દક્ષિણ આફ્રિકા વિરુદ્ધ વન-ડે મેચ બાદ આ નિવૃત્તિની જાહેરાત કરી છે.
- 31 વર્ષીય બેન સ્ટોક્સે ઈંગ્લેન્ડને 2019નો વર્લ્ડ કપ જીતાડવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી.
- તાજેતરમાં તેમને ઈંગ્લેન્ડ દ્વારા ટેસ્ટ કેપ્ટન બનાવવામાં આવ્યા હતા.
- તેમણે જણાવ્યું હતું કે ટેસ્ટ અને T-20 ફોર્મેટમાં રમવાનું ચાલુ રાખશે.

શ્રી બેન સ્ટોક્સ

શ્રી બેન સ્ટોક્સનો જન્મ 4 જૂન, 1991ના રોજ ન્યૂઝીલેન્ડના ક્રાઈસ્ટચર્ચ ખાતે થયો હતો.

- તેમનું પૂરું નામ શ્રી બેન્જામિન એન્ડ્સ્ટોક્સ છે.
- તેમના પિતા શ્રી ગેરાર્ડ સ્ટોક્સ ન્યુઝિલેન્ડના રગ્બી લીગ ખેલાડી અને કોચ હતા.

- શ્રી બેન સ્ટોક્સ તેમના માતા પિતા સાથે 12 વર્ષની વયે ઈંગ્લેન્ડ ગયા હતા.
- તેમણે ઓગસ્ટ, 2011માં આયર્લેન્ડ સામે વન ડે ક્રિકેટ કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી.
- તથા અંતિમ વન ડે મેચ જુલાઈ 2022માં દક્ષિણ આફ્રિકા સામે રમ્યા છે.
- તેમણે 105 વન ડે મેચમાં 2,924 રન ફટકાર્યા છે તથા 74 વિકેટ પણ હાંસલ કરી છે.
- ઈંગ્લેન્ડને વર્ષ 2019માં વન–ડે વર્લ્ડકપ જીતાડવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી હતી.
- વર્ષ 2017માં તેઓ IPLમાં રાઈઝિંગ પુણે સુપરજાયન્ટ્સ ટીમમાંથી રમ્યા હતા.
- ત્યારબાદ વર્ષ 2018થી રાજસ્થાન રોયલ્સ તરફથી રમી રહ્યા છે.
- વર્ષ 2018ની સીઝનમાં IPL હરાજીમાં સૌથી મોંઘા ખેલાડી હતા.

અમદાવાદનો 'Time's World's 50 Greatest Places of 2022'માં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો

List of World's 50 Greatest Places of 2022 (2022ના વિશ્વના 50 મહાન સ્થળોની યાદી) તાજેતરમાં 'ટાઈમ મેગેઝિન' દ્વારા બહાર પાડવામાં આવી હતી.

- જેમાં અમદાવાદ અને કેરળને મુલાકાત લેવા માટેના 50 અસાધારણ સ્થળોની યાદીમાં મુકવામાં આવ્યા છે.
- અમદાવાદ અને કેરળ ભારત તેમજ વિદેશમાંથી મોટી સંખ્યામાં પ્રવાસીઓ માટે મુખ્ય આકર્ષણ છે.
- કેરળ તેના દરિયાકિનારા અને બેકવોટર માટે પ્રખ્યાત છે, જ્યારે બીજી તરફ અમદાવાદ સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ અને ગાંધી આશ્રમ માટે પ્રખ્યાત છે.
- ટાઈમ મેગેઝિને બંને સ્થળો માટે પ્રોફાઈલ પૃષ્ઠો બનાવ્યા છે, તે કારણોને પ્રકાશિત કરે છે કે તેઓ શા માટે તેની પ્રખ્યાત સૂચિનો ભાગ છે.
- મેગેઝિને કેરળને 'ઈકોટુરિઝમ હોટ સ્પોટ' અને અમદાવાદને 'ઉચ્ચ શિક્ષણનું શહેર' તરીકે ટેગ કર્યુ છે.

કેરળ માટે ટાઈમ મેગેઝિનની પ્રોફાઈલ

કેરળ માટે ટાઈમ મેગેઝિનની પ્રોફાઈલ મુજબ તે ભારતના સૌથી સુંદર રાજ્યોમાનું એક છે. તેમાં ઘણા ભવ્ય દરિયાકિનારા અને લીલાછમ બેક્વોટર, મહેલો અને મંદિરો છે.

અમદાવાદ માટે ટાઈમ મેગેઝિનની પ્રોફાઈલ

પ્રોફાઈલ મુજબ અમદાવાદ ભારતનું પ્રથમ વર્લ્ડ હેરિટેજ સિટી છે.

- તે પ્રાચીન સ્થળો તેમજ સામકાલીન નવીનતાઓને અતિશયોક્તિ કરે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા 'નેલ્સન મંડેલા આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 12 જુલાઈ (B) 13 જુલાઈ (C) 18 જુલાઈ (D) 20 જુલાઈ (C)

2. તાજેતરમાં NASAએ 'જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ'ની મદદથી આકાશના પાંચ અલગ–અલગ ક્ષેત્રોની તસ્વીરોનો સમૂહ બહાર પાડ્યો હતો. આ ટેલિસ્કોપ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ ટેલિસ્કોપ NASA, યુરોપિયન સ્પેસ એજન્સી (ESA) અને કેનેડિયન સ્પેસ એજન્સી વચ્ચેના આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગનું પરિણામ છે.
2. તે અત્યાર સુધીનું સૌથી મોટુ અને સૌથી શક્તિશાળી ઈન્ફ્રારેડ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ છે.
3. તે હબલ ટેલિસ્કોપનું અનુગામી છે.
4. તે સૂર્યની ફરતે પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષાથી આશરે 1.5 મિલિયન દૂર છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4 (D)

3. શ્રી બેન સ્ટોક્સે વન–ડે ક્રિકેટમાંથી તાજેતરમાં નિવૃત્તિ લેવાની જાહેરાત કરી છે. તેઓ કયા દેશના પ્રસિદ્ધ ઓલરાઉન્ડર ક્રિકેટર છે ?

(A) ઈંગ્લેન્ડ (B) ન્યુઝિલેન્ડ (C) દ.આફ્રિકા (D) ઓસ્ટ્રેલિયા (A)

4. તાજેતરમાં ઓલરાઉન્ડર ક્રિકેટર શ્રી બેન સ્ટોક્સે વન–ડે ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જાહેર કરી છે. તેમનો જન્મ કયા દેશમાં થયો હતો ?

(A) ઈંગ્લેન્ડ (B) ફ્રાન્સ (C) ન્યુઝિલેન્ડ (D) અમેરિકા (C)

5. તાજેતરમાં 'Time's World's 50 Greatest Places of 2022' (2022ના વિશ્વના 50 મહાન સ્થળોની યાદી) બહાર પાડવામાં આવી હતી. જેમાં ભારતના ....સ્થળને મુલાકાત લેવા માટેના 50 અસાધારણ સ્થળોની યાદીમાં મુકવામાં આવ્યા છે.

(A) અમદાવાદ અને કેરળ (B) અમદાવાદ અને હરિયાણા

(C) અમદાવાદ અને રાજસ્થાન (D) અમદાવાદ અને ગોવા (A)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

જાગૃતિ : ગ્રાહક અધિકારો માટેનો માસ્કોટ

તાજેતરમાં ગ્રાહક બાબતોના વિભાગ (DOCA) દ્વારા ગ્રાહકોને સશક્ત બનાવવા અને તેમના અધિકારો વિશે જાગૃતિ લાવવા માટે 'જાગૃતિ' માસ્કોટ (શુભંકર) લોન્ચ કરવામાં આવ્યો છે.

- જાગૃતિ માસ્કોટ ગ્રાહકોને સશક્ત કરવા અને તેમનામાં 'ગ્રાહક અધિકાર' વિશે જાગૃતિ લાવવામાં મદદ કરશે.
- શુભંકર અથવા માસ્કોટને એક સશક્ત ગ્રાહક તરીકે રજૂ કરવામાં આવશે, જે ઉપભોક્તા અધિકારો વિશે જાગૃતિ ફેલાવશે અને ગ્રાહકોને પડતી સમસ્યાનું નિરાકરણ કરશે.
- તે વિવિધ સરકારી પહેલો વિશે ગ્રાહકોમાં વધારો કરવામાં મદદ કરશે જેમ કે :
  (a) ઉપભોક્તા સંરક્ષણ કાયદો 2019
  (b) હોલમાર્કિંગ
  (c) રાષ્ટ્રીય ઉપભોક્તા હેલ્પલાઈન ટોલ ફ્રી નંબર
  (d) વજન અને કાયદાની વ્યવસ્થા
  (e) કેન્દ્રીય ઉપભોક્તા સંરક્ષણ સત્તાનો નિર્ણય
  (f) ફરિયાદ નિવારણ પર ઉપભોક્તાઓ દ્વારા પ્રશંસાપત્ર

- જાગૃતિ માસ્કોટ 'જાગો ગ્રાહક જાગો' ટેગલાઈન સાથે તમામ મીડિયા અભિયાનોમાં પ્રદર્શિત થશે.

નોંધ : (1) જાગો ગ્રાહક જાગો એ ગ્રાહક જાગૃતિ અભિયાન છે, તે વર્ષ 2005માં ફુડ વિભાગ દ્વારા શરૂ કરવામાંઆવ્યુંહતું

(2) ગ્રાહક અધિકારને "ગુણવત્તા, જથ્થા, શક્તિ, કિંમત, શુદ્ધતા અને માલ અથવા સેવાના ધોરણ વિશે જાણ કરવાનો અધિકાર" તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય છે.

પ્રસિદ્ધ ગાયક શ્રી ભૂપિન્દર સિંહનું 82 વર્ષની વયે નિધન

"નામ ગૂમ જાયેગા
ચહેરા યે બદલ જાયેગા
મેરી આવાઝ હી પહેચાન હૈ
ઘર યાદ રહે............"

જાણીતા ગઝલ ગાયક શ્રી ભૂપિન્દર સિંહનું 82 વર્ષની વયે નિધન થયું છે.

- પીઢ પ્લેબેક સિંગર શ્રી ભૂપિન્દર સિંહે તેમના અવાજમાં બોલિવૂડના ઘણા ગીતો ગાયા હતા.

શ્રી ભૂપિન્દર સિંહ

શ્રી ભૂપિન્દર સિંહનો જન્મ 6 ફેબ્રુઆરી, 1940ના રોજ પંજાબના અમૃતસર ખાતે થયો હતો.

- તેમણે તેમના પિતા શ્રી નાથા સિંહ પાસેથી સંગીતનું શિક્ષણ મેળવ્યું હતું.
- તેઓ બાળપણથી જ ગિટાર વગાડવામાં નિષ્ણાત હતા.
- નોંધનીય છે કે શ્રી ભૂપિન્દર સિંહ એક પ્રસિદ્ધ સંગીતકારની સાથે ગઝલ ગાયક પણ હતા.
- તેમના દ્વારા ગાયેલી ગઝલોએ તેમને એક ખાસ ઓળખ અપાવી હતી.
- તેમના પત્ની સુશ્રી મિતાલી સિંહ પણ પ્રસિદ્ધ ગાયિકા છે, તેમણે તેમની પત્ની સાથે સેંકડો ગઝલ સંભળાવી છે.
- તેમણે ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો માટે કેઝ્યુઅલ આર્ટિસ્ટ તરીકે પોતાની કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી.
- તેમણે ફિલ્મોમાં ઘણા ગીતોને પોતાનો મધુર અવાજ આપ્યો હતો. જેમાં મૌસમ, સત્તે પે સત્તા, અહિસ્તા અહિસ્તા, દૂરિયન, હકીકત જેવી ઘણી ફિલ્મોમાં મધુર ગીતો માટે તેમને યાદ કરવામાં આવે છે.
- જેમાં હોકે મજબૂર મુઝે, ઉસે ભૂલાયા હોગા, દુક્કી પે દુક્કી હો યા સત્તે પે સત્તા જેવા ઘણા ગીતોનો સમાવેશ થાય છે.
- તેમણે સુશ્રી લત્તા મંગેશકરજી સાથે 'મેરી આવાઝ હી પહેચાન હૈ.........' ગીત ગાયુ હતું.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

વારાણસી SCOની પ્રથમ 'સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની' બની

વારાણસી શહેરને 'શાંઘાઈ કોઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન' (SCO)ની પ્રથમ 'સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની' તરીકે જાહેર કરવામાં આવી છે.

પહેલ

સભ્ય દેશો વચ્ચે લોકો–થી–લોકોના સંપર્ક અને પ્રવાસનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એક નવી પુનરાવર્તિત પહેલમાં વરાણસીને 'સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની' બનાવવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે.

- વારાણસી સદીઓથી ભારતની સંસ્કૃતિ અને પરંપરાનું પ્રદર્શન કરે છે.
- તે SCOની નવી ફરતી પહેલના ભાગરૂપે વર્ષ 2022-23 માટે SCOની સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની બનશે.
- આ પહેલ હેઠળ સભ્ય દેશોના સાંસ્કૃતિક વારસો ધરાવતા શહેરને દર વર્ષે SCOની સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે.
- આ સાથે વારાણસી આ ખિતાબ મેળવનાર પ્રથમ શહેર બની ગયું છે.

- સભ્ય દેશોમાંથી શહેરની પસંદગી કરવામાં આવશે જે ફરતા ધોરણે SCOની અધ્યક્ષતા કરશે.
- સંગઠનની નવી પહેલ સમરકંદ સમિટ 2022 પછી લાગુ કરવામાં આવશે.
- SCOની સમરકંદ સમિટ 15-16 સપ્ટેમ્બર, 2022 દરમિયાન ઉઝબેકિસ્તાનના સમરકંદ ખાતે યોજાશે.
- આ પહેલના પગલે ભારત SCOનું પ્રમુખપદ સંભાળશે અને આગામી સમિટની યજમાની કરશે.

SCO

શાંઘાઈ કો–ઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન (અથવા તો શાંઘાઈ સહયોગ સંગઠન)ને ટૂંકમાં SCO તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- 26 એપ્રિલ, 1996ના રોજ ચીનના શાંઘાઈમાં થયેલી એક બેઠકમાં ચીન, રશિયા, કઝાકિસ્તાન, કિર્ગિસ્તાન અને તાજિકિસ્તાન એમ કુલ પાંચ દેશોએ એક બીજાના વંશીય અને ધાર્મિક તણાવોને દૂર કરવા માટે એક સંગઠનની રચના કરી.
- આ સંગઠન 'શાંઘાઈ ફાઈવ' તરીકે ઓળખાયું.
- ત્યારબાદ 15 જૂન, 2001ના રોજ 'શાંઘાઈ ફાઈવ' દેશો ઉપરાંત ઉઝબેકિસ્તાન દ્વારા 'શાંઘાઈ કો–ઓપરેશન'ની રચના કરવામાં આવી હતી.
- આ માટે 'શાંઘાઈ કો–ઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન ચાર્ટર' પર જૂન 2002માં હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા.
- અને આ ચાર્ટર 19 સપ્ટેમ્બર, 2003થી લાગુ થયું હતું.
- આમ કુલ છ દેશો દ્વારા આ સંગઠનની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. અને ભારત તેનું ઓબ્ઝર્વર કન્ટ્રી હતું.
- જોકે ત્યારબાદ 9 જૂન, 2017ના રોજ કઝાકિસ્તાનના અસ્તાના ખાતે મળેલી SCOની 17મી સમિટમાં ભારત આ સંગઠનના સાતમાં અને પાકિસ્તાન આ સંગઠનના આઠમાં સભ્ય તરીકે સામેલ થયા હતા.
- ત્યારબાદ 17 સપ્ટેમ્બર, 2021ના રોજ ઈરાનનો સમાવેશ થયો છે.
- આમ વર્તમાન SCOમાં કુલ 9 સભ્ય દેશ છે.
- આ ઉપરાંત SCOના ઓબ્ઝર્વર દેશોમાં અફઘાનિસ્તાન, બેલારુસ અને મોંગોલિયાનો સમાવેશ થાય છે.
- SCO એ યુરેશિયન રાજકીય, આર્થિક અને સુરક્ષા સંગઠન છે.
- તેનું વડું મથક ચીનના બેઈજિંગ ખાતે આવેલું છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. તાજેતરમાં ગ્રાહક બાબતોના વિભાગ (DOCA) દ્વારા ગ્રાહકોને સશક્ત બનાવવા અને તેમના અધિકારો વિશે જાગૃતિ લાવવા માટે ....માસ્કોટ અથવા શુભંકર લોન્ચ કર્યુ છે.

(A) જાગૃતિ (B) ફોકસ (C) અધિકાર (D) સેફ્ટ ફુડ (A)

2. 'જાગો ગ્રાહક જાગો' એ ગ્રહાક જાગૃતિ અભિયાન છે, તે ....વર્ષમાં ફુડ વિભાગ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

(A) 2000 (B) 2002 (C) 2005 (D) 2008 (C)

3. તાજેતરમાં શ્રી ભૂપિન્દર સિંહનું નિધન થયું હતું. તેઓ કયા ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલા હતા ?

(A) સંગીત (B) રાજકારણ (C) ચિત્રકાર (D) પત્રકારત્વ (A)

4. તાજેતરમાં કયા ભારતીય શહેરને 'શાંઘાઈ કોઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન (SCO)'ની પ્રથમ 'સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની' તરીકે જાહેર કરવામાં આવી છે ?

(A) મદુરાઈ (B) હમ્પી (C) પ્રયાગરાજ (D) વારાણસી (D)

5. SCOનું પૂરું નામ શું છે ?

(A) શાંઘાઈ કોઓર્ડિનન્સ ઓર્ગેનાઈઝેશન (B) સોશિયલ કોર્પોરેટ ઓર્ગેનાઈઝેશન

(C) સોશિયલ કો–ઓપરેટિવ ઓર્ગેનાઈઝેશન (D) શાંઘાઈ કો–ઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન (D)

6. SCOની રચના ક્યારે થઈ હતી ?

(A) 26 એપ્રિલ, 1996 (B) 26 એપ્રિલ, 2001

(C) 15 જૂન, 1996 (D) 15 જૂન, 2001 (D)

7. SCOના સભ્ય તરીકે ભારત અને પાકિસ્તાનનો સમાવેશ ક્યારે થયો હતો ?

(A) 10 જૂન, 2015 (B) 7 જૂન, 2016

(C) 9 જૂન, 2017 (D) 9 જૂન, 2019 (C)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 20 જુલાઈ, આંતરરાષ્ટ્રીય ચેસ દિવસ (International Chess Day)

INS સિંધુધ્વજ 35 વર્ષની સેવા બાદ નિવૃત્ત

કિલોવર્ગ સબમરીન INS સિંધુધ્વજને 35 વર્ષની સેવા બાદ 16 જુલાઈ, 2022ના રોજ ભારતીય નૌકાદળમાંથી સેવાનિવૃત કરવામાં આવ્યું હતું.

INS સિંધુધ્વજ

સિંધુધ્વજનો અર્થ થાય છે 'સમુદ્રમાં ધ્વજવાહક' આ જહાજ સ્વદેશીકરણનું ધ્વજવાહક હતું.

- તેને જૂન 1987મા ભારતીય નૌકાદળમાં સામેલ કરવામાં આવ્યું હતું.
- તે ભારતે 1986 અને 2000ની વચ્ચે રશિયા પાસેથી (ભૂતપૂર્વ સોવિયત સંઘ સહિત) ખરીદેલી 10 'કિલો વર્ગ સબમરીન' પૈકીની એક હતી.
- તે સ્વદેશી સોનાર USHUS, ઈનર્શિયલ નેવિગેશન સિસ્ટમ અને સ્વદેશી ટોર્પિડો ફાયર કંટ્રોલ સિસ્ટમ તેમજ સ્વદેશી સેટેલાઈટ કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટમ રૂકમણી અને MSSનું સંચાલન કરનાર પ્રથમ સબમરીન છે.
- સિંધુધ્વજે ડીપ સબમર્જન્સ રેસ્ક્યુ વેસલ અને પર્સનલ ટ્રાન્સફરનું કામ પણ સફળતાપૂર્વક પાર પાડ્યું હતું.
- તે એકમાત્ર સબમરીન હતી જેને વડાપ્રધાન દ્વારા ઈનોવેશન માટે રોલિંગ ટ્રોફી એનાયત કરવામાં આવી હતી.

નોંધ : કિલો વર્ગની સબમરીન એ ડીઝલ–ઈલેક્ટ્રિક એટેક સબમરીન છે, જે 1970ના દાયકામાં ડિઝાઈન કરવામાં આવી હતી. તે સોવિયત યુનિયનમાં સોવિયત નૌકાદળ માટે બનાવવામાં આવી હતી.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણ NSEના નવા ચીફ બન્યા

શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણ નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જના નવા વડા બનશે.

- શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણની ઉમેદવારીને સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (SEBI) દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે.
- તેઓ NSEના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર (CEO) બનશે.

- હાલમાં તેઓ BSEના MD અને CEO છે. BSEમાં તેમની પાંચ વર્ષની આ બીજી ટર્મ છે.
- NSEના MD અને CEO શ્રી વિક્રમ લિમિયેએ પદ પરથી રાજીનામું આપ્યા બાદ તેમના નામને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.
- હવે શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણને NSEનો હવાલો લેવા માટે શેરધારકોની મંજૂરીની જરૂર પડશે.
- શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણ IIT અને IIMના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી છે.
- NSEમાં જોડાતા પહેલા તેમની કારકિર્દી IDBI બેંકમાં શરૂ થઈ હતી.

નોંધ : (1) NSEનું પૂરું નામ 'National Stock Exchange of India' છે.

(2) તે ભારતનું મુખ્ય સ્ટોક એક્સચેન્જ છે, જેનું મુખ્ય મથક મુંબઈમાં આવેલું છે.

કેરળ પોતાની ઈન્ટરનેટ સેવા શરૂ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું

કેરળે તેની ઈન્ટરનેટ સેવા KFON (Kerala Fibre Optic Network) શરૂ કરનાર ભારતમાં પ્રથમ અને એકમાત્ર રાજ્ય બન્યું છે.

- દૂરસંચાર વિભાગ દ્વારા રાજ્યના તમામ રહેવાસીઓને ઈન્ટરનેટ સુવિધા પૂરી પાડવા માટે KFON લિમિટેડને ઈન્ટરનેટ સર્વિસ પ્રોવાઈડર (ISP) લાયસન્સ આપ્યા બાદ કેરળના મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા આ જાહેરાત કરવામાં આવી છે.
- KFON એ કેરળ સરકારની એક પહેલ છે, જે રાજ્યમાં ડિજિટલ ગેપને દૂર કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે શરૂ કરવામાં આવી છે.
- સરકારના જણાવ્યા અનુસાર આ પ્રોજેક્ટ હેઠળ બનાવવામાં આવેલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર કેરળમાં વર્તમાન ટેલિકોમ ઈકોસિસ્ટમનો ભાગ હશે.

KFONના ઉદ્દેશો શું છે ?

KFONના મહત્વના ઉદ્દેશ્યોમાં નીચે મુજબનો સમાવેશ થાય છે :

(1) કોર નેટવર્ક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અથવા માહિતી રાજમાર્ગ બનાવવું તથા તમામ સેવા પ્રદાતાઓને તેમની કનેક્ટિવિટી ગેપ વધારવા માટે ભેદભાવ વિનાની એક્સેસ પ્રદાન કરવી.

(2) તમામ સરકારી કચેરીઓ, હોસ્પિટલો અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં વિશ્વસનીય, સુરક્ષિત અને સ્કેબલ ઈન્ટ્રાનેટ પ્રદાન કરવા.

(3) આર્થિક રીતે પછાત પરિવારોને મફત ઈન્ટરનેટ આપવા માટે સેવા પ્રદાતાઓ, બહુવિધ સિસ્ટમ ઓપરેટર્સ અને ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓ સાથે ભાગીદારી કરવી.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. 'આંતરરાષ્ટ્રીય ચેસ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 18 જુલાઈ (B) 19 જુલાઈ (C) 20 જુલાઈ (D) 21 જુલાઈ (C)

2. તાજેતરમાં INS સિંધુધ્વજને 35 વર્ષની સેવા બાદ ભારતીય નૌકાદળમાંથી સેવાનિવૃત કરવામાં આવ્યું હતું. INS સિંધુધ્વજ (સબમરીન) સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. તેને જૂન 1987માં ભારતીય નૌકાદળમાં સામેલ કરવામાં આવ્યું હતું.
2. તે કિલો વર્ગની સબમરીન છે.
3. તે સ્વદેશી સોનાર USHUS, ઈનર્શિયલ નેવિગેશન સિસ્ટમ અને સ્વદેશી ટોર્પિડો ફાયર કંટ્રોલ સિસ્ટમ તેમજ સ્વદેશી સેટેલાઈટ કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટમ રૂકમણી અને MSSનું સંચાલન કરનાર પ્રથમ જહાજ છે.
4. તે એકમાત્ર સબમરીન હતી જેને વડાપ્રધાન દ્વારા ઈનોવેશન માટે રોલિંગ ટ્રોફી એનાયત કરવામાં આવી હતી.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4 (D)

3. તાજેતરમાં નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (NSE)ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને CEO તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ?

(A) શ્રી આશિષ કુમાર ચૌહાણ (B) શ્રી મનીષ કુમાર ચૌહાણ

(C) શ્રી અભિષેક ગૌસ્વામી (D) શ્રી અજય ભટ્ટ (A)

4. ....રાજ્ય તેની ઈન્ટરનેટ સેવા KFON શરૂ કરનાર ભારતમાં પ્રથમ અને એકમાત્ર રાજ્ય બન્યું છે.

(A) કર્ણાટક (B) કેરળ (C) આંધ્રપ્રદેશ (D) ઓડિશા (B)

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

યુથ મોડલ એસેમ્બલી : શ્રી રોહન રાવલ ગુજરાતના એક દિવસના મુખ્યમંત્રી

અખિલ ભારતીય પ્રમુખ અધિકારીઓની પરિષદના 100 વર્ષની ઉજવણી અને ભારતની આઝાદીના હીરક જંયતિ વર્ષની ઉજવણીના ભાગરૂપે ગુજરાત વિધાનસભા ખાતે 'યુથ મોડલ એસેમ્બલી'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- આ આયોજન ગુજરાત વિધાનસભામાં 'ગણેશ વાસુદેવ માવળંકર સંસદીય અભ્યાસ અને તાલીમ બ્યૂરો' તથા 'ધી સ્કૂલ પોસ્ટ' દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
- આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત ગુજરાતના ઈતિહાસમાં પ્રથમ વખત યુવા વિદ્યાર્થીઓએ એક દિવસના મુખ્યમંત્રી, મંત્રી અને ધારાસભ્ય બનીને વિધાનસભાનું કામકાજ સંભાળ્યું હતું.
- આ અંતર્ગત ઝાયડસ સ્કૂલમાં ધોરણ 12માં અભ્યાસ કરતો વિદ્યાર્થી શ્રી રોહન રાવલ ગુજરાતના એક દિવસના મુખ્યમંત્રી બન્યા હતા.
- તથા સુશ્રી મિશ્રી શાહ વિધાનસભાના અધ્યક્ષ અને શ્રી ગૌતમ દવે વિપક્ષના નેતા બન્યા હતા.
- ગુજરાત વિધાનસભાના અધ્યક્ષ ડો. નીમાબેન આચાર્યએ જણાવ્યું હતું કે દેશની વિકાસયાત્રામાં યુવાનોની ભાગીદારી વધે અને ભવિષ્યમાં દેશને સુશાસન મળે તે માટે 'યુથ એસેમ્બલી' જેવા કાર્યક્રમો યોજીને તેમને રાજકીય ક્ષેત્રે તાલીમ આપવી જરૂરી છે.
- આ યુથ મોડલ એસેમ્બલી વિદ્યાર્થીઓને ભવિષ્યના સારા લીડર બનવા માટે પ્રેરણા આપવાનું એક અનોખુ માધ્યમ સાબિત થશે.
- ગુજરાતભરમાંથી 182 વિદ્યાર્થીઓને પસંદ કરી ધારાસભ્યો બનાવવામાં આવ્યા હતા.
- આ કાર્યક્રમમાં પ્રશ્નોતરી, સરકારી વિધેયક, બજેટ અને સંકલ્પો જેવી સંસદીય બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

ભારત વિશ્વભરમાં સૌથી વધુ રેમિટન્સ મેળવનાર દેશ બન્યો

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા તાજેતરમાં બહાર પાડવામાં આવેલ 'વર્લ્ડ રિપોર્ટ ઓન ધ હેલ્થ ઓફ રિફ્યુજીસ એન્ડ માઈગ્રન્ટ્સ' અનુસાર વર્ષ 2021માં ભારતને રેમિટન્સ (Remittance) દ્વારા 87 મિલિયન અમેરિકન ડોલર પ્રાપ્ત થયા છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- ભારતમાં મહામારીની પરિસ્થિતિ દરમિયાન એકંદર આવક પ્રેષણ અનુકૂળ રહ્યું હતું.
- વર્ષ 2021માં ભારતના રેમિટન્સમાં 4.8%નો વધારો થયો છે (વર્ષ 2020માં રેમિટન્સ 83 બિલિયન ડોલર હતું.)
- વર્ષ 2021માં ટોચના પાંચ રેમિટન્સ પ્રાપ્તકર્તાઓ (યુ.એસ ડોલરમાં) ઓછી અને મધ્યમ આવક ધરાવતા દેશો હતા.
- ટોચના પાંચ રેમિટન્સ પ્રાપ્તકર્તાઓમાં ભારત, ચીન, મેક્સિકો, ફિલિપાઈન્સ અને ઈજિપ્તનો સમાવેશ થાય છે.
- આ રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે દર આઠમાંથી એક વ્યક્તિ સ્થળાંતરિત છે. (કુલ 1 બિલિયન સ્થળાંતર કરનારા છે.)

રેમિટન્સ

રેમિટન્સનો અર્થ સ્થળાંતર કરનારાઓ દ્વારા મૂળ દેશમાં મિત્રો અને સંબંધિઓને કરવામાં આવેલ નાણાકીય અથવા અન્ય ટ્રાન્સફર થાય છે.

- સરળ ભાષામાં કહીએ તો વિદેશમાં કામ કરતા ભારતીયોએ તેમની કમાણી સ્વરૂપે દેશમાં મોકલેલી રકમને 'રેમિટન્સ' (Remittances) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- જે ડોલર કે અન્ય વિદેશી ચલણ સ્વરૂપે હોય છે.

MSP પર સંજય અગ્રવાલ સમિતિની રચના

કેન્દ્ર સરકારે MSPને વધુ અસરકારક અને પારદર્શક બનાવવા માટે 'ન્યૂનતમ ટેકાના ભાવ (MSP) પર સંજય અગ્રવાલ સમિતિની' રચના કરી છે.

- સંજય અગ્રવાલ આ સમિતિના અધ્યક્ષ રહેશે.
- આ સમિતિના અન્ય સભ્યો આ મુજબ છે :

(1) નીતિ આયોગના સભ્ય શ્રી રમેશ ચંદ

(2) પ્રોફેસર સુખપાલ સિંહ, IIM અમદાવાદ

(3) શ્રી દિલીપ સંઘાણી, ભારતીય ખેડૂત ખાતર સહકારી મંડળીના પ્રમુખ

(4) કૃષિ વિભાગના સચિવ

(5) ભારતીય કૃષિ સંશોધન પરિષદ વિભાગના સચિવ

(6) ખાદ્ય અને ગ્રાહક બાબતોના સચિવ

(7) સહકાર અને કાપડ સચિવ

(8) કર્ણાટક, સિક્કિમ, આંધ્રપ્રદેશ અને ઓડિશાની રાજ્ય સરકારોના પ્રતિનિધિઓ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

પૃષ્ઠભૂમિ

વિવાદસ્પદ ત્રણ કૃષિ કાયદાનો વિરોધ કરી રહેલા ખેડૂતોને આપેલા વચનની પૂર્તિ માટે સંજય અગ્રવાલ સમિતિની રચના કરવામાં આવી છે.

- સરકારે MSPને કાયદેસર કરવાની તેમની માંગ પર વિચાર કરવા માટે એક સમિતિની રચના કરવાનું આશ્વાસન આપ્યું હતું.

સમિતિને સોંપેલ કાર્યો

સંજય અગ્રવાલ સમિતિને 'કૃષિ ખર્ચ અને કિંમત કમિશન'ને વધુ સવાયત્તતા આપવાના માર્ગો સૂચવવાનું કામ સોંપવામાં આવ્યું છે.

- આ પગલું ભારતની બદલાતી જરૂરિયાતોને અનુરૂપ કૃષિ માર્કેટિંગ સિસ્ટમને મજબૂત બનાવવાની દિશામાં છે.
- આ સમિતિ પ્રાકૃતિક ખેતી સંબંધિત મુદ્દાઓ પર કામ કરશે, જેમાં નીચે મુજબનો સમાવેશ થાય છે :

(1) પ્રાકૃતિક ખેતી પર કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો અને અન્ય સંશોધન અને વિકાસ સંસ્થાઓના જ્ઞાન કેન્દ્રો બનાવવા માટેની વ્યૂહરચના ઘડવી.

(2) પ્રાકૃતિક ખેતી દ્વારા ઉત્પાદિત ઉત્પાદનોને કાર્બનિક પ્રમાણપત્ર આપવા માટે પ્રયોગશાળાઓની સાંકળની સ્થાપના કરવી.

- આ સમિતિ ખેડૂતોને ઘઉં અને ચોખાના ચક્રમાંથી બહાર કાઢવા માટે પાક વૈવિધ્યકરણ પર પણ કામ કરશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

MSP

ન્યુનતમ ટેકાના ભાવ (Minimum Support Price-MSP) એ ભારત સરકાર દ્વારા કૃષિ ઉત્પાદકોને કૃષિ ભાવમાં તીવ્ર ઘટાડા સામે રક્ષણ પૂરું પાડવા માટે બજાર હસ્તક્ષેપનું એક સ્વરૂપ છે.

- કમીશન ફોર એગ્રીકલ્ચરલ કોસ્ટ એન્ડ પ્રાઈસ (CACP)ની ભલામણોના આધારે ભારત સરકાર દ્વારા વાવણીની મોસમની શરૂઆતમાં કેટલાંક પાકો માટે લઘુત્તમ ટેકાના ભાવની જાહેરાત કરવામાં આવે છે.
- હાલમાં સરકાર 23 પાક માટે લઘુત્તમ ટેકાના ભાવ જાહેર કરે છે.
- MSP એ બમ્પર ઉત્પાદન વર્ષો દરમિયાન ભાવમાં ભારે ઘટાડાથી ઉત્પાદક–ખેડૂતોને બચાવવા માટે ભારત સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કિંમત છે.
- તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ખેડૂતોને જાહેર વિતરણ માટે અનાજના વેચાણ અને ખરીદીમાં મદદ કરવાનો છે.
- MSP નક્કી કરતા પરિબળો નીચે મુજબ છે :

(1) વસ્તુની માંગ અને પુરવઠો, (2) તેની ઉત્પાદન કિંમત, (3) બજાર ભાવ વલણો

(4) આંતર પાક ભાવ સમાનતા, (5) કૃષિ અને બિન કૃષિ વચ્ચેના વેપારની શરતો

(6) ઉત્પાદન ખર્ચ પર માર્જિન તરીકે ન્યૂતમ 50%

(7) તે ઉત્પાદનના ગ્રહકો પર MSPની સંભવિત અસરો

તારંગા હિલ-અંબાજી-આબુ રોડ

તાજેતરમાં આર્થિક બાબતોની કેબિનેટ સમિતિએ તારંગા હિલ–અંબાજી– આબુ રોડ નવી રેલ લાઈનના નિર્માણને મંજૂરી આપી છે.

- નવી રેલ લાઈનની કુલ લંબાઈ 116.65 કિ.મી હશે.
- આ પ્રોજેક્ટ વર્ષ 2026-27 સુધીમાં પૂર્ણ થશે.
- આ પ્રોજેક્ટના બાંધકામ દરમિયાન હજારોની સંખ્યામાં રોજગારીનું સર્જન થશે.
- આ માર્ગ રાજસ્થાનનો સિરોહી જિલ્લો અને ગુજરાતના બનાસકાંઠા અને મહેસાણા જિલ્લામાંથી પસાર થશે.

મહત્વ

તે કનેક્ટિવિટી વધારશે અને ગતિશીલતામાં સુધારો કરશે જેનાથી પ્રદેશનો એકંદર સામાજિક આર્થિક વિકાસ થશે.

- કારણ કે તે મહત્વપૂર્ણ તીર્થસ્થાનોને જોડે છે, આથી તે લાખો શ્રદ્ધાળુઓ માટે સરળ મુસાફરીની સુવિધા આપશે.
- તે કૃષિ અને સ્થાનિક માલસામાનની ઝડપી અવરજવરને પણ સરળ બનાવશે.
- આ ઉપરાંત ગુજરાત અને રાજસ્થાન વચ્ચે જોડાણને વધુ વધારશે.
- તે હાલની અમદાવાદ–આબુ રોડ રેલવે લાઈનને વૈકલ્પિક માર્ગ પ્રદાન કરશે.

તીર્થ સ્થળ

અંબાજી

અરવલ્લીની ગિરિમાળાના એક ભાગ એવા આરાસુર ડુંગર પર અંબાજી માતાનું મંદિર છે.

- અંબાજી ભારતની 51 અને ગુજરાતની 3 શક્તિપીઠોમાંની એક શક્તિપીઠ છે.
- અંબાજી મંદિરને સોનાથી મઢવામાં આવ્યું છે.
- મંદિરમાં માતાજીની મૂર્તિ નથી પરંતુ સોનાના યંત્રને મૂર્તિ જેવા શણગાર અને પૂજા કરવામાં આવે છે.
- અંબાજી નજીકની ટેકરી ગબ્બર પર માતાજીનું મૂળ સ્થાનક છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- અહીં ભાદરવી પૂનમનો મેળો ભરાય છે.
- ગુજરાત તેમજ દેશના અન્ય ભાગો અને વિદેશમાંથી દર વર્ષે લાખો શ્રદ્ધાળુઓ અહીં આવે છે. તેથી, આ રેલવે લાઈન લાખો શ્રદ્ધાળુઓ માટે સરળ મુસાફરીની સુવિધા પુરી પાડશે.

તારંગા

જૈન ધર્મના તીર્થંકર અજિતનાથનું એક જ પથ્થરમાંથી બનાવેલ જૈન દેરાસર તારંગા ખાતે છે જે કુમારપાળના સમયમાં બંધાવ્યું હતું.

- આ જૈન મંદિરની મુલાકાત લેતા ભક્તોને પણ આ રેલ્વે લાઈનથી ફાયદો થશે.
- તારંગાનું પ્રાચીન નામ 'તારણ દુર્ગ' અને 'તારણગિરિ' હતું.
- બૌદ્ધધર્મના તારા નામના દેવીના નામ પરથી અહીં આવેલા ડુંગરનું નામ તારંગા પડ્યું હતું.
- વર્ષ 2006માં તારંગા ખાતે કેવલી વૃક્ષો ધરાવતું 'તીર્થંકર વન' તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું.

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. તાજેતરમાં ગુજરાતની વિધાનસભામાં 'યુથ મોડલ એસેમ્બલી'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?
(A) આ આયોજન ગુજરાત વિધાનસભામાં 'ગણેશ વાસુદેવ માવળંકર સંસદીય અભ્યાસ અને તાલીમ બ્યૂરો' તથા 'ધી સ્કૂલ ઓફ પોસ્ટ' દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
(B) આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત ગુજરાત વિધાનસભામાં પસંદ કરાયેલ વિદ્યાર્થીઓ એક દિવસના મુખ્યમંત્રી, મંત્રી અને ધારાસભ્યો બન્યા હતા.
(C) (A) અને (B) બંને સાચા
(D) (A) અને (B) બંને ખોટા (C)

2. તાજેતરમાં ગુજરાતની વિધાનસભામાં 'યુથ મોડલ એસેમ્બલી'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ અંતર્ગત કયા વિદ્યાર્થીને ગુજરાતના એક દિવસના મુખ્યમંત્રી બનાવવામાં આવ્યા હતા ?
(A) શ્રી રોહન રાવલ (B) શ્રી આદિત્ય મિશ્રા
(C) શ્રી દિવ્યેશ પટેલ (D) શ્રી ચીરાગ આડેસરા (A)

3. વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા તાજેતરમાં બહાર પાડવામાં આવેલ 'વર્લ્ડ રિપોર્ટ ઓન ધ હેલ્થ ઓફ રિફ્યુજીસ એન્ડ માઈગ્રન્ટ્સ' અનુસાર વર્ષ 2021માં ભારત ....મિલિયન અમેરિકન ડોલર પ્રાપ્ત કરી વિશ્વનો સૌથી વધુ 'રેમિટન્સ' પ્રાપ્ત કરનાર દેશ રહ્યો છે.
(A) 98 મિલિયન (B) 87 મિલિયન (C) 96 મિલિયન (D) 81 મિલિયન (B)

4. તાજેતરમાં કેન્દ્ર સરકારે MSPને વધુ અસરકારક અને પારદર્શક બનાવવા માટે 'ન્યૂનતમ ટેકાના ભાવ' (MSP) પર કઈ સમિતિની રચના કરી છે ?
(A) સંજય અગ્રવાલ સમિતિ (B) વિજય શાહ સમિતિ
(C) રમેશ ચંદ સમિતિ (D) રાજીવ ગુપ્તા સમિતિ (A)

4. તાજેતરમાં આર્થિક બાબતોની કેબિનેટ સમિતિએ તારંગા હિલ–અંબાજી– આબુ રોડ નવી રેલ લાઈનના નિર્માણને મંજૂરી આપી છે. તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?
1. આ નવી રેલ લાઈનની કુલ લંબાઈ 116.65 કિ.મી છે.
2. આ પ્રોજેક્ટ વર્ષ 2026-27 સુધીમાં પૂર્ણ થશે.
3. આ માર્ગ રાજસ્થાનનો સિરોહી જિલ્લો અને ગુજરાતના બનાસકાંઠા અને મહેસાણા જિલ્લામાંથી પસાર થશે.
યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
(A) ફક્ત 2 અને 3 (B) ફક્ત 1 અને 2 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 (D)

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 22 જુલાઈ, (1) રાષ્ટ્રીય કેરી દિવસ (National Mango Day)
(2) વિશ્વ મગજ દિવસ (World Brain Day)

રાષ્ટ્રીય કેરી દિવસ

ભારતમાં દર વર્ષે 22 જુલાઈના રોજ 'નેશનલ મેન્ગો ડે'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ રસદાર ફળ કેરી વિશે વધારેમાં વધારે માહિતી ફેલાવવાનો છે.
- કેરીનું વૈજ્ઞાનિક નામ 'મેંગીફેરા ઈન્ડિકા' (Mangifera Indica) છે.
- અને તે કાજૂ પરિવાર (Anacardiaceae)નું સભ્ય છે.
- તેમાં વિટામિન A, C અને D ભરપૂર માત્રામાં હોય છે.

નોંધ : (1) ભારતના કેરળમાં કન્નુર જિલ્લાના કન્નપુરમને 'સ્વદેશી મેન્ગો હેરિટેજ એરિયા' જાહેર કરવામાં આવ્યો છે.

(2) આ વિસ્તારમાં 200 થી વધુ જાતો ઉગાડવામાં આવે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભારતના 15મા રાષ્ટ્રપતિ : શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ

શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ ભારત દેશના 15મા રાષ્ટ્રપતિ તરીકે ચૂંટાયા છે.

- આ સાથે તેઓ ભારતના પ્રથમ આદિવાસી રાષ્ટ્રપતિ બન્યા છે.
- તેમણે રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં 64.03% મત મેળવ્યા હતા અને વિપક્ષી ઉમેદવાર શ્રી યશવંત સિંહાને હરાવ્યા હતા.
- 25 જુલાઈ, 2022ના રોજ 15મા રાષ્ટ્રપતિ તરીકે શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુએ હોદ્દો અને ગુપ્તતા શપથ લીધા હતા.
- સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ શ્રી એન.વી.રમન્ના દ્વારા તેમને સંસદના સેન્ટ્રલ હોલમાં હોદ્દો અને ગુપ્તતાના શપથ લેવડાવવામાં આવ્યા હતા.
- આ પ્રસંગે તેમને 21 તોપોની સલામી આપવામાં આવી હતી.
- આ ઉપરાંત ભારતના પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદનો વિદાય સમારંભ પણ યોજાયો હતો.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી 2022

ભારતીય જનતા પાર્ટીના સભ્ય શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુને NDA (National Democratic Alliance)માંથી રાષ્ટ્રપતિ પદના ઉમેદવાર તરીકે પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા.

- જ્યારે UPA અને સંયુક્ત વિપક્ષ તરફથી AITC ના સભ્ય શ્રી યશવંત સિંહાને રાષ્ટ્રપતિ પદના ઉમેદવાર માટે પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા.
- જેમાં ભાજપના ઉમેદવાર શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુએ વિપક્ષના ઉમેદવાર શ્રી યશવંત સિંહાને 2,96,626 મતોના માર્જિનથી હરાવીને ચૂંટણી જીતી હતી.
- આ સાથે શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુ ભારતના 15માં રાષ્ટ્રપતિ બન્યા છે.
- શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુને 6,76,803 મત મળ્યા હતા જ્યારે શ્રી યશવંત સિંહાને 3,80,177 મત મળ્યા હતા.
- ટકાવારીની દષ્ટિએ જોઈએ તો શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુજીને 64.03% અને શ્રી યશવંત સિંહાને 35.97% મત મળ્યા હતા.

Results of the 2022 Indian presidential election

Candidate	Coalition	Individual votes	Electoral College votes	%
Draupadi Murmu	National Democratic Alliance	2,824	676,803	64.03
Yashwant Sinha	United Opposition	1,877	380,177	35.97
Valid votes		4,701	1,056,980	98.89
Blank and invalid votes		53	15,397	1.11
Total		**4,754**	**1,072,377**	**100**
Registered voters / Turnout		4,796	1,086,431	99.12

શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુ

- જન્મ : 20 જૂન, 1958
- જન્મ સ્થાન : ઉપરબેડા (બૈદાપોસી વિસ્તાર), જિલ્લો : મયુરભંજ, ઓડિશા રાજ્ય
- પિતાનું નામ : બિરાંચી નારાયણ ટુડુ
- રાજકીય પક્ષ : ભારતીય જનતા પાર્ટી
- ભારતના કેટલામાં રાષ્ટ્રપતિ : 15માં

- શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુનો જન્મ 20 જૂન, 1958ના રોજ ઓડિશા રાજ્યના મયુરભંજ જિલ્લામાં એક સંથાલિ (સંથાલ જનજાતિ) પરિવારમાં થયો હતો.
- તેમના પિતા શ્રી બિરાંચી નારાયણ ટુડુ ખેડૂત હતા.
- તેમના દાદા અને પિતા ગ્રામ્ય પરિષદ (ગ્રામ પંચાયત)ના પરંપરાગત વડા (નિયુક્ત સરપંચ) હતા.
- તેમના પરિવાર દ્વારા તેમનું નામ પુતિ ટુડુ રાખ્યું હતું, પરંતુ તેમના શાળાના શિક્ષક દ્વારા તેમનું નામ દ્રોપદી રાખવામાં આવ્યું હતું.
- તેમણે વર્ષ 1980માં શ્રી શ્યામ ચરણ મુર્મુ સાથે લગ્ન કર્યા હતા. તેમને બે પુત્રો અને એક પુત્રી છે.
- તેમના પતિ, બે પુત્રો, માતા અને એક ભાઈ વર્ષ 2009 થી 2015 સુધીના સાત વર્ષના ગાળામાં મૃત્યુ પામ્યા હતા.
- તેમ છતા નિડર રહી પોતાની રાજકીય કારકિર્દી અને દેશ સેવામાં પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યુ છે.
- રાજકીય કારકિર્દી પહેલા તેઓએ વર્ષ 1979 થી 1983 સુધી ઓડિશા સરકારના સિંચાઈના વિભાગમાં જુનિયર સહાયક તરીકે કામ કર્યુ છે.
- ત્યારબાદ રાયરંગપુરની શાળા શ્રી ઓરોબિંદો ઈન્ટિગ્રલ એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટરમાં શિક્ષક તરીકે કામ કર્યુ હતું.

રાજકીય કારકિર્દી

શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુએ વર્ષ 1997માં રાજકીય કારકિર્દીનો પ્રારંભ કર્યો હતો.

- વર્ષ 1997માં તેઓ અનામત બેઠક પરથી અપક્ષ ઉમેદવાર તરીકે રાયપુર નગર પંચાયતના કાઉન્સિલર તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા હતા.
- ત્યારબાદ તેઓ ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP)માં જોડાયા હતા.
- વર્ષ 2000માં તેમણે રાયરંગપુર વિધાનસભા મત વિસ્તારમાંથી ઓડિશા વિધાનસભાની ચૂંટણી (ધારાસભ્ય) જીતી હતી.
- તેમણે 2000 અને 2009ની વચ્ચે ઓડિશા વિધાનસભામાં બે ટર્મ સેવા આપી હતી.
- ઓડિશામાં ભાજપ અને BJDની ગઠબંધન સરકાર દરમિયાન 6 માર્ચ, 2000 થી 6 ઓગસ્ટ, 2002 દરમિયાન વાણિજ્ય અને વાહન વ્યવહાર તથા 6 ઓગસ્ટ, 2002 થી 16 મે, 2004 સુધી મત્સ્યોદ્યોગ અને પશુ સંસાધન વિકાસ માટે સ્વતંત્ર હવાલા સાથે રાજ્યમંત્રી હતા.

- તેમને વર્ષ 2007માં ઓડિશા વિધાનસભા દ્વારા શ્રેષ્ઠ ધારાસભ્ય માટે નીલકંઠ પુરસ્કાર એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.
- તેઓ ભારતીય જનતા પાર્ટીના અનુસૂચિત જનજાતિ મોરચાના ઉપાધ્યક્ષ તરીકે પણ રહી ચૂક્યા છે.
- તેઓ ઝારખંડના પ્રથમ મહિલા રાજ્યપાલ હતા.
- ભારતીય રાજ્યના ગવર્નર તરીકે નિયુક્ત થનાર તેઓ ઓડિશાના પ્રથમ મહિલા આદિવાસી હતા.
- તેઓ વર્ષ 2015 થી 2019 સુધી ઝારખંડ રાજ્યના રાજ્યપાલ હતા.
- ત્યારબાદ વર્ષ 2022માં ભારતના રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી માટે ઉમેદવારી નોંધાવી હતી અને તેમાં તેમની જીત થઈ છે.
- આ સાથે 25 જુલાઈ, 2022 થી તેમણે રાષ્ટ્રપતિ પદનો કાર્યભાર સંભાળ્યો છે.

શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુ રાષ્ટ્રપતિ બનતા જ કેટલાંક વિક્રમ સર્જાયા

- પ્રથમ આદિવાસી મહિલા રાષ્ટ્રપતિ
- 64 વર્ષીય સૌથી યુવા રાષ્ટ્રપતિ
- આઝાદી પછી જન્મનાર પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ
- ઓડિશાથી પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ
- રાષ્ટ્રપતિ બનનાર પ્રથમ નગરસેવક
- શ્રીમતી પ્રતિભા પાટિલ પછી ભારતના બીજા મહિલા રાષ્ટ્રપતિ

નોંધ: (1) શ્રી યશવંત સિંહાએ શ્રી અટલ બિહારી બાજપેયજીની સરકારમાં વિદેશમંત્રી અને નાણામંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી.

(2) વર્ષ 2018 સુધી તેઓ ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા હતા ત્યારબાદ ભાજપમાંથી રાજીનામુ આપી ઓલ ઈન્ડિયા તૃણમૂલ કોંગ્રેસ (AITC)માં જોડાયા હતા.

(3) આ ઉપરાંત તેઓ જનતા દળ પક્ષ સાથે પણ જોડાયેલા હતા.

રાષ્ટ્રપતિ અંગેની બંધારણીય જોગવાઈ

ભારતીય બંધારણના ભાગ–5માં અનુચ્છેદ 52 થી 62 સુધી રાષ્ટ્રપતિ વિશેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

- આ ઉપરાંત પણ બંધારણમા અનુચ્છેદ 72, 77, 78, 123, 143 અને 361 વગેરેમાં પણ રાષ્ટ્રપતિ સંબંધિત જોગવાઈઓ મળે છે.

રાષ્ટ્રપતિ સંબંધિત મહત્વના અનુચ્છેદ

અનુચ્છેદ	જોગવાઈ
અનુચ્છેદ–52	ભારતના રાષ્ટ્રપતિ
અનુચ્છેદ–53	સંઘની કારોબારી સત્તાઓ
અનુચ્છેદ–54	રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી અંગેની જોગવાઈઓ
અનુચ્છેદ–55	રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી પદ્ધતિની માહિતી
અનુચ્છેદ–56	રાષ્ટ્રપતિના હોદ્દાની મુદ્દત
અનુચ્છેદ–57	ફરી ચૂંટાવાની પાત્રતા
અનુચ્છેદ–58	રાષ્ટ્રપતિ બનવા માટેની લાયકાત
અનુચ્છેદ–59	રાષ્ટ્રપતિના હોદ્દાની શરતો
અનુચ્છેદ–60	રાષ્ટ્રપતિએ લેવાના શપથ અથવા પ્રતિજ્ઞા
અનુચ્છેદ–61	રાષ્ટ્રપતિ વિરુદ્ધ મહાભિયોગની પ્રક્રિયા
અનુચ્છેદ–62	રાષ્ટ્રપતિ પદ ખાલી પડે ત્યારે ચૂંટણી દ્વારા પુરવાની મુદ્દત અંગેની જોગવાઈ
અનુચ્છેદ–72	માફી, વગેરે આપવાની તથા અમુક દાખલાઓમાં સજા મુલતવી રાખવાની, તેમાંથી મુક્તિ આપવાની અથવા તો તે ઘટાડવાની રાષ્ટ્રપતિની સત્તા
અનુચ્છેદ–74	રાષ્ટ્રપતિને મદદ કરવા અને સલાહ આપવા માટે મંત્રીમંડળ
અનુચ્છેદ–78	રાષ્ટ્રપતિને માહિતી પૂરી પાડવા વગેરે સંબંધિ પ્રધાનમંત્રીની ફરજો
અનુચ્છેદ–111	વિધેયકોને અનુમતી
અનુચ્છેદ–123	સંસદની બેઠક ચાલુ ન હોય ત્યારે વટહુકમો પ્રસિદ્ધ કરવાની રાષ્ટ્રપતિની સત્તા
અનુચ્છેદ–143	સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય સાથે વિચાર વિનિમય કરવાની રાષ્ટ્રપતિની સત્તા

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિનું પદ

ભારતીય બંધારણના ભાગ–52માં રાષ્ટ્રપતિ પદની જોગવાઈ છે.

- જે અનુસાર ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ભારતના પ્રથમ નાગરિક છે.
- તેઓ દેશની એકતા, અખંડિતતા અને શક્તિનું પ્રતિક છે.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ–54માં રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં કોણ કોણ મત આપી શકે તેની જોગવાઈ છે.

- ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિ લોકો દ્વારા પ્રત્યક્ષ રીતે ચૂંટવામાં આવતા નથી, પરંતુ લોકોએ ચૂંટેલા પ્રતિનિધિઓ દ્વારા રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી કરવામાં આવે છે.
- ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી પરોક્ષ રીતે થાય છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 54 અનુસાર રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી માટેના મતદાર મંડળ (Electroral College)માં નીચે મુજબના મતદારોનો સમાવેશ થાય છે :

(1) સંસદના બંને ગૃહના ફક્ત ચૂંટાયેલા સભ્યો

(2) રાજ્યોની વિધાનસભાના ફક્ત ચૂંટાયેલા સભ્યો

(3) કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ દિલ્હી અને પુડુચેરીની વિધાનસભાના ફક્ત ચૂંટાયેલ સભ્યો.

નોંધ : (1) સંસદના બંને ગૃહના માત્ર ચૂંટાયેલા સભ્યો જ રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ભાગ લેશે. રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નિમાયેલા સભ્યો નહીં અર્થાત લોકસભાના 2 એંગ્લો ઈન્ડિયન અને રાજ્યસભાના 12 નિમાયેલા સભ્યો ચૂંટણીમાં ભાગ લેશે નહીં.

(2) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં રાજ્યોની વિધાનસભાના ફક્ત ચૂંટાયેલા સભ્યો જ ભાગ લેશે. રાજ્યપાલ દ્વારા નિમાયેલા સભ્યો આ ચૂંટણીમાં ભાગ લેશે નહીં.

(3) વર્ષ 2022ની રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં જમ્મુ કાશ્મીરે રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ભાગ લીધો ન હતો.

(4) અગાઉના રાજ્ય જમ્મુ કાશ્મીરને વર્ષ 2019માં કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ જમ્મુ કાશ્મીર અને લદ્દાખમાં વિભાજિત કર્યા પછી જમ્મુ કાશ્મીરની વિધાનસભાની રચના થવાની બાકી છે.

(5) 'જમ્મુ કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, 2019'ની જોગવાઈ મુજબ 'જમ્મુ કાશ્મીર કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ'માં વિધાનસભા રહેશે. આથી જમ્મુ કાશ્મીરની વિધાનસભા કાર્યરત થશે એ પછી રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ભાગ લઈ શકશે. ત્યાં વર્તમાન વિધાનસભા ભંગ થયેલી છે.

(6) રાજ્યોની વિધાન પરિષદના સભ્યો રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ભાગ લેશે નહીં, કારણ કે ભારતના તમામ રાજ્યોમાં વિધાન પરિષદ નથી.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી પદ્ધતિની માહિતી

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ–55 અંતર્ગત રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી અંગેની પ્રક્રિયા વિશે માહિતી આપવામાં આવી છે.

- ભારતમાં લોકસભા તથા રાજ્યોની વિધાનસભાના સભ્યોની ચૂંટણીમાં 'ફર્સ્ટ પાસ્ટ ધ પોસ્ટ' (First Past The Post) સિસ્ટમ અનુસાર જે સૌથી વધુ મત મેળવે છે તે વિજેતા બને છે.
- પરંતુ ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી 'એકલ સંક્રમણીય મત' દ્વારા 'પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ'ના આધારે થાય છે.
- આ પદ્ધતિ મુજબ ચૂંટણી કરવા પ્રથમ ક્વોટા નક્કી કરવામાં આવે છે. આ ક્વોટા એટલે રાષ્ટ્રપતિ બનવા જરૂરી ઓછામાં ઓછા મત.
- રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી જીતવા માટે ઓછામાં ઓછા જરૂરી મત એટલે 50% +1 મતો

$$\text{રાષ્ટ્રપતિ બનવા ઓછામાં ઓછા મતો ની જરૂરિયાત} = \frac{\text{કુલ મતોની સંખ્યાનું મૂલ્ય} + 1}{2}$$

- રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી માટે રાજ્યોની વિધાનસભાના ચૂંટાયેલા સભ્યો તથા રાજ્યસભા અને લોકસભાના ચૂંટાયેલા સભ્યોનું મત મૂલ્ય નક્કી કરવામાં આવે છે.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં રાજ્યોની વિધાનસભાના સભ્યોનું મતમૂલ્ય

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં સૌપ્રથમ રાજ્યોની વિધાનસભાના ચૂંટાયેલા સભ્યોનું મત મૂલ્ય નક્કી કરવામાં આવેલ છે. જે નીચે મુજબ છે :

$$\text{વિધાનસભા સભ્યનું મત મૂલ્ય} = \frac{\text{રાજ્યની કુલ વસતી}}{\text{રાજ્યની વિધાનસભામાં કુલ ચૂંટાયેલા સભ્યો}} \times \frac{1}{1000}$$

નોંધ : (1) જો રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી વખતે કોઈ રાજ્યની વિધાનસભા ભંગ હશે અથવા કોઈ વિધાનસભામાં અમુક બેઠકો ખાલી હશે તો તેની અસર રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી પર થશે નહીં અને જે વિધાનસભાઓ કાર્યરત હશે તેના ચૂંટાયેલા સભ્યો ચૂંટણીમાં ભાગ લેશે.

(2) વર્ષ 2026 સુધી રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં વર્ષ 1971ની વસતી ગણતરીને જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે. તેવું '84મા બધારણીય સુધારા અધિનિયમ, 2001' દ્વારા નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં સંસદ સભ્યોનું મત મૂલ્ય

બધા જ રાજ્યોની વિધાનસભાના સભ્યોનું મત મૂલ્ય નક્કી કર્યા બાદ સંસદ સભ્યોનું મત મૂલ્ય નીચેના સૂત્ર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે :

$$\text{સંસદ સભ્યનું મત મૂલ્ય} = \frac{\text{તમામ રાજ્યોની વિધાનસભાઓના મત મૂલ્યોનો કુલ સરવાળો}}{\text{ચૂંટાયેલા સંસદ સભ્યોની કુલ સંખ્યા}}$$

- ઉપરોક્ત સૂત્ર દ્વારા દરેક વિધાનસભાના સભ્યોનું મત મૂલ્ય અને દરેક સંસદ સભ્યોનું મત મૂલ્ય નક્કી કર્યા બાદ રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી જીતવા માટેના ઓછામાં ઓછા મતોનો ક્વોટા (કુલ મતના 50% +1) નક્કી કરવામાં આવશે.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં અગ્રતા ક્રમ

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીના મતદાર મંડળના દરેક સભ્યો જ્યારે મત આપશે ત્યારે તે પોતાની પસંદગીના અગ્રતા ક્રમ (1, 2, 3.........)નક્કી કરશે. જેને તે પ્રથમ પસંદગીનો પ્રથમ અગ્રતા ક્રમ આપશે તે ઉમેદવારને તે સભ્યનો મત જશે.

- ઉદાહરણ : રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ત્રણ ઉમેદવારો A, B અને C છે. હવે કોઈ સભ્ય પોતાની પસંદગીનો અગ્રતા ક્રમ નીચે મુજબ આપશે કે તેઓ કોને રાષ્ટ્રપતિ બનાવવા ઈચ્છે છે.

રાષ્ટ્રપતિના ચૂંટણીના ઉમેદવાર	કોઈ સભ્ય દ્વારા અપાયેલ પસંદગીનો અગ્રતા ક્રમ
A	3
B	1
C	2

- અહીં જોઈ શકાય છે કે ઉમેદવાર Bને કોઈ સભ્યએ પ્રથમ પસંદગીનો અગ્રતા ક્રમ આપેલો છે. અને ઉમેદવાર C અને Aને અનુક્રમે બીજો અને ત્રીજો પસંદગીનો અગ્રતા ક્રમ આપેલો છે.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં વિજેતા કઈ રીતે નક્કી થશે.

રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી એકલ સંક્રમણીય મત પદ્ધતિ પર આધારિત છે. જેની અંતર્ગત જો કોઈ ઉમેદવાર પ્રથમ પસંદગીના અગ્રતાક્રમ અતંર્ગત ઓછામાં ઓછા મતોના ક્વોટા સુધી પહોંચી જશે તો તે વિજેતા ગણાશે.

- પરંતુ જો મતોની ગણતરી કરવામાં આવશે અને કોઈપણ ઉમેદવાર ઓછામાં ઓછા મતોના ક્વોટા સુધી નહીં પહોંચે તો ઉમેદવારો પૈકી જેમને સૌથી ઓછા મતો પ્રથમ પસંદગીના અગ્રતાક્રમ મુજબ મળ્યા હશે તો તેને હરીફાઈમાંથી બહાર કરી દેવામાં આવશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- ત્યારબાદ બીજા ચરણની મત ગણતરી શરૂ થશે.
- આ ચરણમાં જે ઉમેદવારને હરીફાઈમાંથી બહાર કરી દેવામાં આવ્યા હતા તેના મત પત્રકો અંતર્ગતના બીજી પસંદગીના અગ્રતાક્રમો વાળા ઉમેદવારોને મતો વહેંચી દેવામાં આવશે.
- આવી રીતે જ્યાં સુધી ઉમેદવારને ઓછામાં ઓછા મતના ક્વોટાના મતો નહીં મળે ત્યાં સુધી ગણતરી ચાલુ રહેશે.

નોંધ : રાષ્ટ્રપતિ કે ઉપરાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી અંગેના કાયદા ઘડવાની સત્તા સંસદને છે.

રાષ્ટ્રપતિ પદના હોદ્દાની મુદ્દત

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ– 56 મુજબ રાષ્ટ્રપતિ પદના હોદ્દાની મુદ્દત તેઓ હોદ્દો સંભાળે ત્યારથી એટલે કે શપથ ગ્રહણ કરે ત્યારથી પાંચ વર્ષ સુધીની હોય છે.

- હોદ્દાની મુદત પૂરી થયા બાદ જ્યાં સુધી નવા ચૂંટાયેલા રાષ્ટ્રપતિ કાર્યભાર ન સંભાળે ત્યાં સુધી ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પદ પર રહેશે.
- પોતાના કાર્યકાળ દરમિયાન રાષ્ટ્રપતિ પોતાની ઈચ્છાથી રાજીનામું આપી શકે છે. રાષ્ટ્રપતિ પોતાનું રાજીનામું ઉપરાષ્ટ્રપતિને આપે છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 61 મુજબ રાષ્ટ્રપતિને મહાભિયોગની પ્રક્રિયાથી પદ પરથી હટાવી શકાય છે. જો સંસદને એવું લાગે કે રાષ્ટ્રપતિ બંધારણનું ઉલ્લંઘન કરે છે તો આવા સંજોગોમાં આ પ્રક્રિયા કરી શકાય છે.

ફરી ચૂંટાવાની પાત્રતા

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ગમે તેટલી વખત રાષ્ટ્રપતિ બની શકે છે.

- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 57 મુજબ રાષ્ટ્રપતિ પોતાનો કાર્યકાળ પૂરો થયા બાદ અથવા તો તે પહેલા રાષ્ટ્રપતિ પદ પર રહી ચૂક્યા હોય તો પણ ગમે તેટલી વખત રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી નોંધાવી શકે છે. અને ચૂંટણીમાં વિજય થતા ફરીથી રાષ્ટ્રપતિ બની શકે છે.

નોંધ : અમેરિકામાં કોઈપણ વ્યક્તિ માત્ર બે વખત જ રાષ્ટ્રપતિ તરીકે રહી શકે છે. ત્યારબાદ તેઓ ચૂંટણીમાં ભાગ લઈ શકતા નથી.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

રાષ્ટ્રપતિ બનવા માટેની લાયકાત

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ–58 અંતર્ગત રાષ્ટ્રપતિ પદની ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી નોંધાવવા માટેની લાયકાતની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. જે આ પ્રમાણે છે :

(1) તેઓ ભારતના નાગરિક હોવા જોઈએ

(2) તેમની ઉંમર 35 વર્ષથી વધુ ના હોવી જોઈએ.

(3) તેઓ લોકસભાના સભ્ય બનાવાની લાયકાત ધરાવતા હોવા જોઈએ.

(4) તેઓ કેન્દ્ર સરકાર કે રાજ્ય સરકારમાં લાભનું પદ ધરાવતા ન હોવા જોઈએ.

નોંધ : (1) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં નામાંકન માટે ઉમેદવારને 50 સભ્યોનું સમર્થન અને 50 સભ્યોના પ્રસ્તાવ પર હસ્તાક્ષર જરૂરી છે.

(2) આ ઉપરાંત રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીના ઉમેદવાર પાસેથી RBI અથવા સરકારી તિજોરીમાં રૂ. 15,000 ડિપોઝિટ પેટે રાખવામાં આવે છે.

(3) જો ઉમેદવારને કુલ મતના 1/6 મત પ્રાપ્ત ન થાય તો ડિપોઝિટ પેટે રાખવામાં આવેલી આ રકમ પરત મળતી નથી.

વેતન અને ભથ્થા

વર્તમાન સમયે રાષ્ટ્રપતિનું વેતન અથવા તો પગાર 5 લાખ રૂપિયા પ્રતિમાસ છે. જે 'આવકવેરા મુક્ત' (Income Tax Free) હોય છે.

- કાર્યકાળ પૂરો થયા બાદ રાષ્ટ્રપતિને પેન્શન આપવામાં આવે છે. જે તેમના વેતનના 50% હોય છે.

નોંધ : (1) રાષ્ટ્રપતિનો પગાર અને અન્ય ભથ્થાઓ ભારતની સંચિત નિધિ અથવા તો એકત્રિત ફંડ કે એકીકૃત ભંડોળ (Consolidated Fund) ખાતે ઉધારવામાં આવે છે.

(2) બંધારણના અનુચ્છેદ– 59 (4) મુજબ રાષ્ટ્રપતિના કાર્યકાળ દરમિયાન તેમના વેતન અને ભથ્થા ઘટાડી શકાય નહીં.

(3) બંધારણના અનુચ્છેદ– 59 (3) મુજબ રાષ્ટ્રપતિને નિ:શુલ્ક નિવાસસ્થાન (રાષ્ટ્રપતિ ભવન) તથા વેતન અને અન્ય ભથ્થા તથા વિશેષાધિકારો સંસદ નક્કી કરે તે રીતે મળવા પાત્ર છે. સંસદ દ્વારા આવી જોગવાઈ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેમને બંધારણની બીજી અનુસૂચિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણેના વેતન, ભથ્થાં અને અન્ય વિશેષાધિકારો મળશે.

JOIN WHATSAPP GROUP / joinicerajkot.com

શપથ

ભારતીય બંધારણના <u>અનુચ્છેદ 60</u> મુજબ રાષ્ટ્રપતિને દેશની <u>સર્વોચ્ચ અદાલતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ</u> સમક્ષ શપથ અથવા પ્રતિજ્ઞા લેવાની હોય છે અને તેના ઉપર પોતાની સહી કરવાની હોય છે.

- રાષ્ટ્રપતિને <u>સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશ</u> શપથ અપાવે છે. પરંતુ જો કોઈ સંજોગોમાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ હાજર ન હોય ત્યારે સર્વોચ્ચ ન્યાયલયના સૌથી <u>વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશ</u> રાષ્ટ્રપતિને શપથ અપાવે છે.

રાષ્ટ્રપતિ વિરુદ્ધ મહાભિયોગની પ્રક્રિયા

ભારતીય બંધારણના <u>અનુચ્છેદ–61</u> મુજબ રાષ્ટ્રપતિ પોતાના પદ પર ફરજ બજાવતા હોય, ત્યારે સંસદને એવું લાગે કે રાષ્ટ્રપતિ બંધારણનું ઉલ્લંઘન કરે છે ત્યારે સંસદ <u>મહાભિયોગ</u>ની પ્રક્રિયાથી રાષ્ટ્રપતિને પદ પરથી દૂર કરી શકાય છે.

- ભારતીય બંધારણના <u>અનુચ્છેદ–61</u> મુજબ દર્શાવવામાં આવેલી રાષ્ટ્રપતિને પદ પરથી દૂર કરવા માટેની મહાભિયોગ પ્રક્રિયા આ પ્રમાણે છે :

(1) જ્યારે રાષ્ટ્રપતિનું કોઈ કાર્ય બંધારણ વિરુદ્ધનું જણાય ત્યારે સંસદના બેમાંથી કોઈપણ ગૃહમાં મહાભિયોગ અંગેનો પ્રસ્તાવ રજૂ કરી શકાય છે.

(2) સંસદના જે ગૃહ દ્વારા મહાભિયોગની પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવે તે <u>ગૃહની કુલ સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા 1/4 સભ્યોના</u> હસ્તાક્ષર દ્વારા પ્રસ્તાવ રજૂ કરવો આવશ્યક છે. મહાભિયોગના આવા પ્રસ્તાવ માટે ઓછામાં ઓછા <u>14 દિવસ</u> પહેલા લેખિતમાં નોટિસ આપવી જરૂરી છે.

(3) ગૃહની કુલ સભ્ય સંખ્યાના <u>ઓછામાં ઓછા 2/3 સભ્યોની</u> બહુમતી દ્વારા રાષ્ટ્રપતિને પદ પરથી દૂર કરતો ઠરાવ બંને ગૃહમાં પસાર થવો જરૂરી છે.

(4) જ્યારે સંસદના એક ગૃહમાંથી ઠરાવ પસાર થઈ જાય ત્યારબાદ બીજું ગૃહ આરોપ અંગેની તપાસ કરશે. અને રાષ્ટ્રપતિને એવી તપાસ વખતે હાજર રહેવાનો અને પોતાના વતી રજૂઆત કરવાનો હક રહેશે.

(5) જો તપાસના અંતે રાષ્ટ્રપતિ પર લાગેલા આરોપ સાચા ઠરે અને આ પ્રસ્તાવ બંને ગૃહમાં કુલ સભ્ય સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા 2/3 સભ્યો બહુમતીથી પસાર કરે તો તે જ દિવસથી રાષ્ટ્રપતિને તેમના હોદ્દા પરથી દૂર કર્યા ગણાશે.

(6) રાષ્ટ્રપતિની મહાભિયોગની પ્રક્રિયામાં લોકસભા તેમજ રાજ્યસભાના તમામ સભ્યો ભાગ લે છે. (ચૂંટાયેલા + નિયુક્ત થયેલા)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

બંધારણમાં રાષ્ટ્રપતિ સંબંધિત કેટલાંક તથ્યો

રાષ્ટ્રપતિને દેશની ત્રણેય સૈન્ય પાંખોના સરસેનાપતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. (અનુચ્છેદ– 53 (2) મુજબ)

- રાષ્ટ્રપતિ ફક્ત નામ માત્રના દેશના વડા છે, જ્યારે સંઘના વાસ્તવિક વડા પ્રધાનમંત્રી છે. કેમ કે રાષ્ટ્રપતિ પ્રધાનમંત્રી અને તેમના મંત્રીમંડળની સલાહ અનુસાર કાર્ય કરે છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ–77 (1) અનુસાર ભારત સરકારનું તમામ કારોબારી અથવા તો વહીવટી કાર્ય રાષ્ટ્રપતિના નામે થાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, ભારત દેશના તમામ કરારો રાષ્ટ્રપતિના નામે થાય છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ–72 મુજબ રાષ્ટ્રપતિને અમુક બાબતોમાં આરોપીને સજા માફ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે. જેને રાષ્ટ્રપતિની ક્ષમાદાન શક્તિ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- સંસદનું સત્ર બોલાવવાની અને સત્ર સમાપ્ત કરવાની સત્તા રાષ્ટ્રપતિ પાસે છે. (અનુચ્છેદ–85)
- લોકસભાની દરેક નવી ચૂંટણી બાદ તથા દર વર્ષે સંસદના પ્રથમ સત્રમાં સંસદની સંયુક્ત બેઠકને રાષ્ટ્રપતિ સંબોધન કરે છે.
- બંને ગૃહ વચ્ચે ખરડાની બાબતમાં કોઈ મતભેદ ઉભો થાય ત્યારે લોકસભા અને રાજ્યસભાની સંયુક્ત બેઠક બોલાવી શકે છે, પરંતુ તેનું અધ્યક્ષ સ્થાન લઈ શકતા નથી. આ બેઠકનું અધ્યક્ષ સ્થાન લોકસભાના અધ્યક્ષ લે છે. (અનુચ્છેદ–108)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

અત્યાર સુધીના ભારતના રાષ્ટ્રપતિ

ક્રમ	રાષ્ટ્રપતિ	કાર્યકાળ
1	ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	1950-1962
2	ડો. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન	1962-1967
3	ડો. ઝાકિર હુસેન	1967-1969
4	શ્રી વરાહગિરિ વેંકટગિરિ (વી.વી.ગિરિ)	1969-1974
5	શ્રી ફખરૂદ્દીન અલી અહમદ	1974-1977
6	શ્રી નિલમ સંજીવ રેડ્ડી	1977-1982
7	શ્રી જ્ઞાની ઝૈલસિંહ	1982-1987
8	શ્રી રામાસ્વામી વેંકટરામન	1987-1992
9	ડો. શંકર દયાલ શર્મા	1992-1997
10	શ્રી કે.આર.નારાયણન	1997-2002
11	ડો. એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામ	2002-2007
12	શ્રીમતી પ્રતિભા પાટિલ	2007-2012
13	શ્રી પ્રણવ મુખર્જી	2012-2017
14	શ્રી રામનાથ કોંવિદ	2017-2022
15	શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુ	2022- કાર્યરત

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ વિશેની કેટલીક અગત્યની માહિતી

ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ હતા. ભારતમાં સૌથી લાંબો સમય રાષ્ટ્રપતિ પદ પર રહેનાર રાષ્ટ્રપતિ પણ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ જ હતા. તેઓ બે વખત રાષ્ટ્રપતિ પદ પર ચૂંટાયા હતા.

- ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ 'બિહારના ગાંધી' તરીકે પ્રસિદ્ધ હતા.
- ડો. ઝાકિર હુસેન રાષ્ટ્રપતિ તરીકેના પોતાના કાર્યકાળ દરમિયાન અવસાન પામનાર ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ હતા.
- ભારતમાં અત્યાર સુધીમાં સૌથી ઓછો સમય રાષ્ટ્રપતિ તરીકે ફરજ બજાવનાર વ્યક્તિ પણ ડો. ઝાકિર હુસેન છે.
- શ્રી વી.વી. ગિરિ રાષ્ટ્રપતિ બન્યા તે સમયે ચૂંટણી દરમિયાન રાષ્ટ્રપતિ પદ ખાલી હતું. આથી એ સમયે સર્વોચ્ચ અદાલતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ મોહમ્મદ હિદાયતુલ્લાએ કાર્યકારી રાષ્ટ્રપતિ તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો.

- ડો. એ.પી.જે અબ્દુલ કલામ 'લોકોના રાષ્ટ્રપતિ' તરીકે જાણીતા હતા.
- શ્રીમતી પ્રતિભા પાટીલ ભારતના પ્રથમ મહિલા રાષ્ટ્રપતિ હતા.
- ઈ.સ. 1986માં ભારતના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી જ્ઞાની ઝૈલ સિંઘે 'ભારતીય ટપાલ (સુધારા) અધિનિયમ' સંદર્ભે પોકેટ વીટોનો ઉપયોગ કર્યો હતો. પોકેટ વીટોનો ઉપયોગ કરનાર તેઓ એકમાત્ર રાષ્ટ્રપતિ છે.
- 'ઈન્ડિયા ડિવાઈડેડ' ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદનું પ્રસિદ્ધ પુસ્તક છે.
- વર્ષ 1969માં રાષ્ટ્રપતિ ડો. ઝાકિર હુસૈનનું મૃત્યુ થયું ત્યારે તત્કાલીન ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી વી.વી.ગિરિએ રાષ્ટ્રપતિનું પદ સંભાળ્યું હતું. ત્યારબાદ તેઓ થોડા મહિનાઓમાં રાષ્ટ્રપતિ તરીકે ચૂંટાયા હતા.
- શ્રી વી.વી.ગિરિ ઉપરાષ્ટ્રપતિ, કાર્યકારી રાષ્ટ્રપતિ અને રાષ્ટ્રપતિ તરીકે પદ પર રહી ચૂક્યા છે.

ભારતનું રાષ્ટ્રપતિ ભવન

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ભવનનું નિર્માણ કાર્ય 1912માં શરૂ થયું હતું. અને વર્ષ 1929માં પૂરું થયું હતું.

- ભારતનું રાષ્ટ્રપતિ ભવન અગાઉ 'વાઈસરોય હાઉસ' તરીકે ઓળખાતું હતું.
- ભારતનું રાષ્ટ્રપતિ ભવન દિલ્હીમાં રાઈસીના હિલ્સ પર આવેલ છે, જે વિશ્વની સૌથી જૂની પર્વતમાળા અરવલ્લીનો એક ભાગ છે.
- રાષ્ટ્રપતિ ભવનના મુખ્ય ડિઝાઈનર (આર્કિટેક્ચર) સર એડવિન લ્યુટેન્સ હતા.
- રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં દરબાર હોલ, અશોક હોલ, માર્બલ હોલ ઉપરાંત સુંદર મુઘલ ગાર્ડન પણ આવેલો છે.
- આ મુઘલ ગાર્ડન દર વર્ષે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ઉદ્યોનોત્સવ સમયે જાહેર જનતાની મુલાકાત માટે ખુલ્લો મૂકવામાં આવે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

નીતિ આયોગના India Innovation Index 2021મા કર્ણાટક પ્રથમ

તાજેતરમાં નીતિ આયોગ દ્વારા ભારતમાં 'India Innovation Index 2021' લોન્ચ કરવામાં આવ્યો છે.

- આ ઈન્ડેક્સમાં કર્ણાટક પ્રથમ ક્રમે છે.
- કર્ણાટક બાદ તેલંગાણા બીજા અને હરિયાણા ત્રીજા ક્રમે છે.
- જ્યારે આ ઈન્ડેક્સમાં ગુજરાત 14મા ક્રમે છે.
- ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સની આ ત્રીજી આવૃત્તિ છે.
- વર્ષ 2021નો અહેવાલ Covid-19 મહામારીની પૃષ્ઠભૂમિમાં તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ અહેવાલમાં સૂચકોની સંખ્યા 36 (ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2020માં)થી વધીને 66 (ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2021માં) થઈ ગઈ છે.

India Innovation Index 2021 - મુખ્યો રાજ્યો

ક્રમ	રાજ્ય	ક્રમ	રાજ્ય
1	કર્ણાટક	10	ઝારખંડ
2	તેલંગાણા	11	પ.બંગાળ
3	હરિયાણા	12	રાજસ્થાન
4	મહારાષ્ટ્ર	13	મધ્યપ્રદેશ
5	તમિલનાડુ	14	ગુજરાત
6	પંજાબ	15	બિહાર
7	ઉત્તર પ્રદેશ	16	ઓડિશા
8	કેરળ	17	છત્તીસગઢ
9	આંધ્રપ્રદેશ		

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- **કર્ણાટક** આ ઈન્ડેક્સમાં **18.01**ના સ્કોર સાથે પ્રથમ ક્રમે છે. જ્યારે ગુજરાત **12.41**ના સ્કોર સાથે **14**મા ક્રમે છે.
- આ ઉપરાંત આ ઈન્ડેક્સમાં ભારતના પુર્વોત્તર અને પર્વતીય રાજ્યોમાં મણિપુર પ્રથમ ક્રમે અને નાગાલેન્ડ અંતિમ **10**મા ક્રમે છે.
- જ્યારે ભારતના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો અને નાના રાજ્યોમાં ચંદીગઢ પ્રથમ ક્રમે છે. ત્યારબાદ દિલ્હી બીજા ક્રમે અને લદ્દાખ અંતિમ **9**મા ક્રમે છે.

1. ભારતમાં 'નેશનલ મેન્ગો ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?
(A) 20 જુલાઈ (B) 21 જુલાઈ (C) 22 જુલાઈ (D) 23 જુલાઈ (C)

2. 'વિશ્વ મગજ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?
(A) 20 જુલાઈ (B) 21 જુલાઈ (C) 22 જુલાઈ (D) 23 જુલાઈ (C)

3. તાજેતરમાં શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુએ ભારતના કેટલામાં રાષ્ટ્રપતિ તરીકે શપથ લીધા છે ?
(A) 15મા (B) 16મા (C) 17મા (D) 18મા (A)

4. તાજેતરમાં ભારતના રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીનું આયોજન થયું હતું. જેમાં શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુએ 64.03% મત મેળવ્યા હતા અને વિપક્ષી ઉમેદવાર ....ને હરાવ્યા હતા.
(A) શ્રી જગદીપ ધનખર (B) શ્રી યશવંત સિંહા (C) શ્રી એમ.નાયડુ (D) શ્રી યશવંત શુક્લા (B)

5. તાજેતરમાં ચૂંટાયેલા ભારતના 15મા રાષ્ટ્રપતિ શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુનો જન્મ કયા રાજ્યમાં થયો હતો ?
(A) કર્ણાટક (B) કેરળ (C) ઝારખંડ (D) ઓડિશા (D)

6. ભારતના 15મા રાષ્ટ્રપતિ શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?
1. તેમનો જન્મ 20 જૂન, 1958ના રોજ ઓડિશા રાજ્યના મયુરભંજ જિલ્લામાં થયો હતો.
2. તેઓ ભારતીય જનતા પાર્ટી સાથે સંકળાયેલ છે.
3. તેમના પિતાનું નામ શ્રી બિરાંચી નારાયણ ટુડુ છે.
4. તેમણે વર્ષ 2000માં રાયરંગપુર વિધાનસભા મત વિસ્તારમાંથી ઓડિશા વિધાનસભાની ચૂંટણી જીતી હતી.
યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
(A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4 (D)

7. શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુએ ભારતના કયા રાજ્યના રાજ્યપાલ તરીકે પણ સેવા આપી હતી ?
(A) ઝારખંડ (B) કર્ણાટક (C) ગોવા (D) ઓડિશા (A)

8. તાજેતરમાં શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ બન્યા છે. તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?
(A) તેઓ ભારતના પ્રથમ આદિવાસી મહિલા રાષ્ટ્રપતિ છે.
(B) તેઓ આઝાદી પછી જન્મનાર પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ છે.
(C) તેઓ શ્રીમતી પ્રતિભા પાટિલ પછી ભારતના બીજા મહિલા રાષ્ટ્રપતિ છે.
(D) ઉપરોક્ત તમામ સાચા (D)

9. ભારતીય બંધારણના કયા ભાગમાં રાષ્ટ્રપતિ સંબંધિત જોગવાઈ કરવામાં આવી છે ?
(A) ભાગ–5 (B) ભાગ–4 (C) ભાગ–3 (D) ભાગ–2 (A)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

10. ભારતીય બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં રાષ્ટ્રપતિ પદની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે ?

(A) અનુચ્છેદ–51 (B) અનુચ્છેદ–52 (C) અનુચ્છેદ–73 (D) અનુચ્છેદ–81 **(B)**

11. રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી અંગેની જોગવાઈઓ ભારતીય બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં કરવામાં આવી છે ?

(A) અનુચ્છેદ–54 (B) અનુચ્છેદ–58 (C) અનુચ્છેદ–59 (D) અનુચ્છેદ–61 **(A)**

12. ભારતીય બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં રાષ્ટ્રપતિ વિરુદ્ધ મહાભિયોગની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે ?

(A) અનુચ્છેદ–59 (B) અનુચ્છેદ–61 (C) અનુચ્છેદ–62 (D) અનુચ્છેદ–63 **(B)**

13. ભારતમાં સૌથી લાંબો સમય સુધી રાષ્ટ્રપતિ પદ પર રહેનાર રાષ્ટ્રપતિ કોણ હતું ?

(A) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન (B) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

(C) ડૉ. નિલમ સંજી રેડ્ડી (D) ડૉ. ઝાકિર હુસેન **(B)**

14. ભારતમાં અત્યાર સુધીમાં સૌથી ઓછા સમય રાષ્ટ્રપતિ તરીકે ફરજ બજાવનાર રાષ્ટ્રપતિનું નામ જણાવો ?

(A) ડૉ. ઝાકિર હુસેન (B) ડૉ. જ્ઞાની ઝૈલસિંહ

(C) શ્રી ફખરૂદ્દીન અલી અહમદ (D) શ્રી કે.આર નારાયણ **(A)**

15. 'ઈન્ડિયા ડિવાઈડેડ' ભારતના કયા રાષ્ટ્રપતિનું પ્રસિદ્ધ પુસ્તક છે ?

(A) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ (B) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન

(C) શ્રી કે.આર.નારાયણ (D) શ્રી પ્રણવ મુખર્જી **(A)**

16. તાજેતરમાં નીતિ આયોગ દ્વારા પ્રસિદ્ધ થયેલા 'ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2021'માં પ્રથમ ક્રમે અથવા તો ભારતના મોટા રાજ્યોમાં પ્રથમ ક્રમે કયું રાજ્ય છે ?

(A) મહારાષ્ટ્ર (B) ગુજરાત (C) તમિલનાડુ (D) કર્ણાટક **(D)**

17. તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા નીતિ આયોગના 'ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2021'માં પૂર્વોત્તર અને પર્વતીય રાજ્યોમાં પ્રથમ ક્રમે કયું રાજ્ય છે ?

(A) મેઘાલય (B) મણિપુર (C) નાગાલેન્ડ (D) ત્રિપુરા **(B)**

18. તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા નીતિ આયોગના 'ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2021'માં ભારતના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ અને નાના રાજ્યોમાં કયું પ્રથમ ક્રમે છે ?

(A) ચંદીગઢ (B) ગોવા (C) લક્ષદ્વીપ (D) દિલ્હી **(A)**

19. તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા નીતિ આયોગના 'ઈન્ડિયા ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સ 2021'માં ગુજરાત કયા ક્રમે છે ?

(A) 12મા (B) 13મા (C) 14મા (D) 15મા **(C)**

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 23 જુલાઈ, રાષ્ટ્રીય પ્રસારણ દિવસ (National Broadcasting Day)

દર વર્ષે 23 જુલાઈને સમગ્ર દેશમાં 'રાષ્ટ્રીય પ્રસારણ દિવસ' તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.

- વર્ષ 1927માં આ દિવસે ભારતીય પ્રસારણ કંપની (IBC)એ બોમ્બે સ્ટેશનથી રેડિયો પ્રસારણ શરૂ કર્યુ હતું.
- રેડિયો ક્લબ ઓફ બોમ્બેની પહેલ હેઠળ બ્રિટિશ શાસન દરમિયાન ભારતમાં રેડિયો પ્રસારણ સેવાઓની શરૂઆત વર્ષ 1923માં કરવામાં આવી હતી.
- વર્ષ 1930માં બ્રિટિશ સરકારે રેડિયો પ્રસારણ સંભાળ્યું અને ભારતીય રાજ્ય પ્રસારણ સેવા (ISBS) શરૂ કરી.
- IBC જે એક ખાનગી સંસ્થા હતી, જેને બ્રિટિશ સરકાર દ્વારા દેશમાં બે રેડિયો સ્ટેશન ચલાવવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી.
- મે, 1932માં IBCનું કાયમી નામ બદલીને ઈન્ડિયન સ્ટેટ બ્રોડકાસ્ટિંગ સર્વિસ (ISBS) રાખવામાં આવ્યું હતું.
- પાછળથી 8 જૂન, 1936ના રોજ ભારતીય રાજ્ય પ્રસારણ સેવા (ISBS)ને ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો (AIR)માં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું અને વર્ષ 1957માં તેનું નામ ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો રાખવામાં આવ્યું હતું.
- પ્રસાર ભારતી ભારતની સૌથી મોટી જાહેર પ્રસારણ એજન્સી છે. અને તેની સ્થાપના સંસદના કાયદા દ્વારા કરવામાં આવી હતી.

ચિત્તાને નામિબિયાથી ભારત લાવવામાં આવશે

ભારત અને નામિબિયાએ 20 જુલાઈ, 2022ના રોજ ભારતમાં ચિત્તાઓને ફરીથી લાવવા માટે એક સમજૂતી કરાર (MoU) પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા.

- ઓગસ્ટ 2022માં 8 ચિત્તા (4 નર અને 4 માદા) ભારત પહોંચવાની અપેક્ષા છે.
- તેમને મધ્યપ્રદેશના કુનો નેશનલ પાર્કમાં લાવવામાં આવશે.
- આ MoUનો ઉદ્દેશ્ય ભારતમાં ચિત્તાના સંરક્ષણ અને પુનઃસ્થાપનને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે, જ્યાં તે હવે લુપ્ત થતી પ્રજાતી છે.
- ભારત–નામિબિયા MoUના ભાગરૂપે બંને દેશો આબોહવા પરિવર્તન, પર્યાવરણીય શાસન, પ્રદૂષણ, કચરો વ્યવસ્થાપન અને પર્યાવરણીય અસર મૂલ્યાંકન સહિતના ક્ષેત્રોમાં સહયોગ કરશે.
- ભારતે દર વર્ષે 8 થી 10 ચિત્તાઓને દેશમાં લાવવાની યોજના બનાવી છે.
- આગામી પાંચ વર્ષમાં નામિબિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને અન્ય આફ્રિકન દેશોમાંથી કુલ 50 ચિત્તા ભારતમાં સ્થાનાંતરીત કરવામાં આવશે.

ચિત્તો

ચિત્તાને વૈજ્ઞાનિક રીતે Acinonyx Jubatus તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- તેનું આફ્રિકા અને મધ્ય ઈરાન મૂળ વતન છે.
- તે 80 થી 128 કિ.મી/કલાકની ઝડપે દોડનાર સૌથી ઝડપી ભૂમિ પ્રાણી છે.
- તે સેરેંગેટીના સવાના, સહારાની શુષ્ક પર્વતમાળાઓ અને ઈરાનના પર્વતીય રણ પ્રદેશો જેવા વિવિધ વસવાટોમાં મળી શકે છે.
- ચિત્તાને IUCN રેડ લિસ્ટમાં સંવેદનશીલ શ્રેણીમાં સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે.
- ચિત્તો એ મોટી બિલાડીની સૌથી જાણીતી પ્રજાતીઓમાંની એક છે, જેના પૂર્વજોની ઉત્પત્તિ પાંચ મિલિયન કરતા વધુ વર્ષોથી મિયોસીન યુગમાં શોધી શકાય છે.

જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગ (Jayant Kumar Banthia Commission)

તાજેતરમાં ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટે જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગનો રિપોર્ટ સ્વીકાર્યો હતો.

- કોર્ટે મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય ચૂંટણી પંચને આ રિપોર્ટ અનુસાર ચૂંટણી નિર્દેશ આપ્યો છે.
- રાજ્યમાં આવેલી ચૂંટણીઓ તાકીદે હાથ ધરવા અને આગામી બે અઠવાડિયામાં ચૂંટણીના કાર્યક્રમની જાહેરાત કરવા માટે પગલાં લેવાનો પણ નિર્દેશ આપ્યો હતો.
- સુપ્રીમ કોર્ટે 2021માં અનામત વિરૂદ્ધ રાહુલ વાઘ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી પર સુનાવણી કરી રહી હતી.
- જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગના રિપોર્ટની મુખ્ય લાક્ષણિકતામાં નીચે મુજબનો સમાવેશ થાય છે :

(1) આ રિપોર્ટ મહારાષ્ટ્રમાં સ્થાનિક સંસ્થાઓની ચૂંટણીમાં OBC ઉમેદવારો માટે માર્ગ મોકળો કર્યો છે.

(2) આ આયોગે સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં વધુ 27% અનામત આપવાની ભલામણ કરી છે, આ ભલામણને સુપ્રીમ કોર્ટે સ્વીકારી છે.

(3) આમ રાજ્યમાં યોજનારી સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીમાં OBCને 27% રાજકીય અનામત મળશે.

(4) આ રિપોર્ટ મુજબ દરેક સ્થાનિક સંસ્થામાં OBCને તેમની વસતીના પ્રમાણમાં અનામત આપવી જોઈએ. જોકે, આ આરક્ષણ અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ માટેના વૈધાનિક આરક્ષણને અસર કરતું નથી. આ 50%ની આરક્ષણ મર્યાદાને આધિન છે.

નોંધ : (1) જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગ એ છ સભ્યોનું કમિશન છે, જેની સ્થાપના મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા માર્ચ, 2022માં સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં પછાત વર્ગો (OBC) માટે અનામતની બાબતને જોવા માટે કરવામાં આવી હતી.

(2) તેમણે 7 જુલાઈ, 2022ના રોજ તેનો અહેવાલ સુપરત કર્યો હતો.

1. કયા દિવસના રોજ ભારતમાં 'રાષ્ટ્રીય પ્રસારણ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) 22 જુલાઈ (B) 23 જુલાઈ (C) 24 જુલાઈ (D) 25 જુલાઈ — (B)

2. ભારત અને કયા દેશે તાજેતરમાં ભારતમાં ચિત્તાઓને ફરીથી લાવવા માટે એક MOU પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા ?

(A) નામિબિયા (B) ઝિમ્બાબ્વે (C) ઈરાન (D) ઉરુગ્વે — (A)

3. ભારતે દર વર્ષે કેટલા ચિત્તાઓને દેશમાં લાવવાની યોજના બનાવી છે ?

(A) 2 થી 3 (B) 3 થી 5 (C) 8 થી 10 (D) ફક્ત 2 — (C)

4. ચિત્તાનું વૈજ્ઞાનિક નામ શું છે ?

(A) Acinonyx Jubatus (B) Bos Gaurus

(C) Canis Lupus (D) Columia Livia — (A)

5. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'જયંત કુમાર બંઠિયા આયોગ' (Jayant Kumar Banthiya Commission) સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. તે છ સભ્યોનું કમિશન હતું, જેની સ્થાપના મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા માર્ચ 2022માં સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં અન્ય પછાત વર્ગો (OBC) માટે અનામત બાબતને જોવા માટે કરવામાં આવી હતી. તેમણે તાજેતરમાં તેનો રિપોર્ટ રજુ કર્યો હતો.
2. આ રિપોર્ટે મહારાષ્ટ્રમાં સ્થાનિક સંસ્થાઓની ચૂંટણીમાં OBC ઉમેદવારો માટે માર્ગ મોકળો કર્યો છે.
3. આ આયોગે સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં વધુ 27% અનામત આપવાની ભલામણ કરી છે. આ ભલામણને સુપ્રીમ કોર્ટે સ્વીકારી છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 (D) 1, 2 અને 3 — (D)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ONE LINER

ગુજરાત

➤ **મક્કમ સરકાર અડીખમ વિકાસ ગાથા પુસ્તક**

રાજ્યની વિકાસગાથાને આગળ ધપાવતા આ સમયગાળા દરમિયાન પાણી પુરવઠા અને જળસંપતિ મંત્રી શ્રી ઋષિકેશભાઈ પટેલના સબળ નેતૃત્વ અને મંત્રી શ્રી જીતુભાઈ ચૌધરીના સીધા માર્ગદર્શન હેઠળ વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવેલી કામગીરીની ઝાંખી રજૂ કરતા 'મક્કમનિર્ધાર, અડીખમ વિકાસગાથા' પુસ્તકનું મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલના હસ્તે તાજેતરમાં વિમોચન કરવામાં આવ્યું હતું. પાણી પુરવઠા વિભાગ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ આ પુસ્તકમાં ગુજરાતમાં થયેલ જળક્રાંતિની વિગતો જેમાં રાજ્ય ગ્રામીણ વિસ્તારોના 96 ટકા કરતા પણ વધારે ઘરોમાં નળ જોડાણ સંપન્ન થયું. જેમાં ખાસ કરીને 10 મહિનાના ટૂંકાગાળામાં પાણી પુરવઠા વિભાગે યુદ્ધના ધોરણે કામગીરી કરીને 5218 ગામોના 7.70 લાખ ઘરોને નળ જોડાણથી જોડાયા છે.

➤ **હાસ્ય લેખક સ્વ. શ્રી વિનોદ ભટ્ટને વજુ કોટક સુવર્ણ ચંદ્રક એનાયત**

હાસ્યલેખનથી માત્ર ગુજરાત નહીં પણ વિશ્વભરમાં વસતા લાખો ચાહકોના હૃદય પર રાજ કરનાર લોકલાડીલા હાસ્યલેખક શ્રી વિનોદ ભટ્ટને તાજેતરમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે વજુ કોટક સુવર્ણચંદ્રક (મરણોત્તર) એનાયત કર્યો હતો. આ સન્માન સ્વર્ગસ્થ શ્રી વિનોદ ભટ્ટના પુત્ર સ્નેહલ ભટ્ટે સ્વીકાર્યું હતું.

➤ **ગુજરાતને પશુપાલન માળખાકીય સુવિધાઓમાં શ્રેષ્ઠ રાજ્યનો એવોર્ડ**

તાજેતરમાં રાજ્યના પશુપાલન વિભાગને 'ઈન્ડિયા એનિમલ હેલ્થ એવોર્ડ્સ–2022'માં શ્રેષ્ઠ રાજ્યનો એવોર્ડ એનાયત થયો છે. તાજેતરમાં નવી દિલ્હી ખાતે ઈન્ડિયન ચેમ્બર ઓફ ફૂડ એન્ડ એગ્રીકલ્ચર તેમજ એગ્રીકલ્ચર ટુડે ગ્રુપના સંયુક્ત ઉપક્રમે તથા પશુપાલન અને ડેરી વિભાગ, ભારત સરકારના સહયોગ દ્વારા આયોજિત 'ઈન્ડિયા એનિમલ હેલ્થ સમીટ 2022' કાર્યક્રમમાં ભારત સરકારના તજજ્ઞોની સમિતિ દ્વારા 'પશુપાલન સંબંધિત માળખાકીય સુવિધાઓમાં શ્રેષ્ઠ રાજ્યના એવોર્ડ' માટે ગુજરાતની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.

ભારત

➤ **શ્રી જગદીપ ધનખર**

ભારતીય જનતા પાર્ટીએ 16 જુલાઈ, 2022ના રોજ પશ્ચિમ બંગાળના રાજ્યપાલ શ્રી જગદીપ ધનખરને NDAના ઉપરાષ્ટ્રપતિ પદના ઉમેદવાર તરીકે જાહેર કર્યા હતા. આ જાહેરાત ભારતીય જનતા પાર્ટીના અધ્યક્ષ શ્રી જે.પી.નડ્ડાએ કરી હતી. નવી દિલ્હીમાં ભાજપ સંસદીય બોર્ડની બેઠક દરમિયાન આ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. નોંધનીય છે કે શ્રી જગદીપ ધનખર હાલમાં પશ્ચિમ બંગાળના રાજ્યપાલ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

➤ **ભારત રંગ મહોત્સવ 2022**

નવી દિલ્હીમાં 16 જુલાઈ, 2022 થી 14 ઓગસ્ટ, 2022 દરમિયાન ભારત રંગ મહોત્સવ 2022નું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. વર્ષ 2022 એ ભારત રંગ મહોત્સવની 22મી આવૃત્તિ છે. નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ડ્રામા (NSD), નવી દિલ્હી દ્વારા 22માં રંગ મહોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ ઈવેન્ટની 22મી આવૃત્તિનો ઉદ્દેશ્ય ઘટનાઓને પ્રદર્શિત કરવાનો અને ભારતના ઈતિહાસમાં સમાવિષ્ટ ન હોય તેવા ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના ગાયબ નાયકો વિશે જાગૃતિ લાવવાનો છે. ઉદાહરણ તરીકે 1913માં માનગઢમાં આદિવાસી લોકો પર નિર્દયતાથી અત્યાચાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો પરંતુ આ ઘટના ભાગ્યે જ લોકોને ખબર હશે. આમ રંગભૂમિના કલાકારો આ ઘટનાઓને આધારે નાટકો તૈયાર કરી શકે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

➤ **આઝાદી કી રેલગાડી અને સ્ટેશન**

રેલવે બોર્ડના અધ્યક્ષ શ્રી વિનય કુમાર ત્રિપાઠીએ 18 જુલાઈ, 2022ના રોજ દિલ્હીમાં આઝાદી કી ટ્રેન અને સ્ટેશનનું ઉદ્દઘાટન કર્યુ હતું. ભારતીય રેલવેએ સ્વતંત્રતા સંગ્રામ સમયના 75 સ્ટેશનો અને 27 ટ્રેનોના મહત્વને પ્રકાશિત કરતી એક સપ્તાહ લાંબી ઉજવણીનું આયોજન કર્યુ છે. આ પ્રસંગે રેલવે બોર્ડના અધ્યક્ષે જણાવ્યું હતું કે આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવના ભાગરૂપે જન ભાગીદારી અને જન આંદોલન અંતર્ગત 'આઝાદી કી રેલગાડી અને સ્ટેશન' કાર્યક્રમ યોજવામાં આવી રહ્યો છે. આ ઉપરાંત તેમણે જણાવ્યું હતું કે ભૂતકાળના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના મૂલ્યો અને ગૌરવ તથા ભવિષ્યના યુવા ભારતની આકાંક્ષાઓને પ્રદર્શિત કરશે. આ માટે 75 રેલવે સ્ટેશન અને 27 ટ્રેનોની ઓળખ કરવામાં આવી છે. આ દરમિયાન 24 રાજ્યોના આ 75 સ્ટેશનો પર શેરી નાટકો, લાઈટ એન્ડ સાઉન્ડ શો, વિડીયો ફિલ્મ અને દેશભક્તિના ગીતોનું પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં પ્રસારણ કરવામાં આવશે.

➤ હિમાચલ પ્રદેશ તમામ VLTD વાહનોને ERSS સાથે જોડનાર પ્રથમ રાજ્ય બન્યું

હિમાચલ પ્રદેશ 'ઈમરજન્સી રિસ્પોન્સ સપોર્ટ સિસ્ટમ' (ERSS) સાથે વ્હીકલ ટ્રેકિંગ ડિવાઈસ (VLTD)ને એકીકૃત કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યુ છે. VLTDથી સજ્જ તમામ રજિસ્ટર્ડ કોમર્શિયલ વાહનો ERSS સાથે લિંક કરવામાં આવશે. આ મિકેનિઝમ દ્વારા આ વાહનોને ભારતમાં ગમે ત્યાંથી ટ્રેક કરી શકાય છે. આ મિકેનિઝમ હેઠળ હવે પોલીસ અને ટ્રાન્સપોર્ટ વિભાગ બંને વાહનો પર નજર રાખી શકશે. આ મોનિટરિંગ સેન્ટર અથવા કમાન્ડ કંટ્રોલ સેન્ટર વાહન ચોરી અને વાહન અકસ્માતોને સરળતાથી શોધી કાઢવામાં મદદ કરશે.

➤ સિવિલ સેવા તાલીમ સંસ્થાઓ માટે રાષ્ટ્રીય ધોરણો

18 જુલાઈ, 2022ના રોજ કેન્દ્ર સરકારે નાગરિક કર્મચારીઓની ગુણવત્તા અને યોગ્યતા વધારવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે 'સિવિલ સર્વિસ ટ્રેનિંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂશન્સ માટેના રાષ્ટ્રીય ધોરણો' (National Institutions)નું અનાવરણ કર્યુ છે. NSCSTIની શરૂઆત ક્ષમતા નિર્માણ આયોગના મુખ્યાલય ખાતે કરવામાં આવી હતી. આ સાથે ભારત સિવિલ સર્વિસિસ પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓ માટે રાષ્ટ્રીય સ્તરના ધોરણો બનાવવા માટે અનન્ય મોડેલ શરૂ કરનાર વિશ્વનો પ્રથમ દેશ બન્યો છે. લોન્ચ ઈવેન્ટ દરમિયાન રાષ્ટ્રીય ધોરણો માટે વેબ પોર્ટલ અને અભિગમ પેપરનું પણ અનાવરણ કરવામાં આવ્યું હતું. સિવિલ સર્વન્ટ્સ માટે મિશન કર્મયોગીના ભાગરૂપે ક્ષમતા નિર્માણ આયોગની રચના કરવામાં આવી હતી. આ કમિશન અથવા આયોગમાં સંબંધિત ક્ષેત્રોના નિષ્ણાતો અને વૈશ્વિક વ્યવસાયિકોનો સમાવેશ થાય છે. તે વાર્ષિક ક્ષમતા નિર્માણ યોજનાઓની તૈયારી અને દેખરેખ તેમજ સરકારમાં માનવ સંસાધનના ઓડિટમાં મદદ કરશે. સપ્ટેમ્બર 2022મા વડાપ્રધાનની અધ્યક્ષતામાં કેન્દ્રીય મંત્રીમંડળે નાગરિક સેવાઓ ક્ષમતા નિર્માણ (NPCSCB), 'મિશન કર્મયોગી' માટેના રાષ્ટ્રીય સિવિલ સેવા ક્ષમતા વિકાસ કાર્યક્રમ શરૂ કરવાની મંજૂરી આપી હતી. આ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ્ય ભારતીય નાગરિક કર્મચારીઓને વધુ સર્જનાત્મક, વિચારશિલ, વધુ ગતિશીલ, પ્રગતિશીલ, ઉર્જાસભર, કાર્યક્ષમ, પારદર્શક અને ટેકનોલોજી સક્ષમ બનાવીને ભવિષ્ય માટે તૈયાર કરવાનો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

➤ **વોટ્સએપ બેંકિંગ સેવા**

તાજેતરમાં સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (SBI)એ 'WhatsApp બેંકિંગ સેવા' શરૂ કરી છે. આનાથી SBI ગ્રાહકોને WhatsApp પર બેંકિંગ સેવાઓનો લાભ લેવામાં મદદ મળશે અને ગ્રાહકો માટે બેંકિંગ સરળ બનશે. કારણ કે તે SBI એપ ડાઉનલોડ કરવાની જરૂરિયાતને દૂર કરશે. ગ્રાહકો WhatsApp પર એકાઉન્ટ બેલેન્સ ચેક કરી શકશે અને મિની સ્ટેટમેન્ટ મેળવી શકશે. તે બેંક અને ગ્રાહકો વચ્ચે સરળ ડેટા ટ્રાન્સફરની સુવિધા આપશે. SBI કોર્પોરેટ ગ્રાહકો અને એગ્રીગેટર્સ માટે એપ્લિકેશન પ્રોગ્રામિંગ ઈન્ટરફેસ (API) બેંકિંગ પણ રજૂ કરશે. આ સિસ્ટમ હેઠળ APIનો ઉપયોગ બેંક અને ક્લાયન્ટ સર્વર વચ્ચે વાતચીત કરવા માટે થાય છે.

➤ **દેશનો પ્રથમ હર ઘર જલ જિલ્લો**

મધ્યપ્રદેશનો બુરહાનપુર દેશનો પ્રથમ હર ઘર જલ જિલ્લો બન્યો છે. બુરહાનપુરના તમામ 254 ગામોમાં લોકોને પીવાનું શુદ્ધ પાણી મળી રહ્યું છે. 15 ઓગસ્ટ, 2019ના રોજ જલ જીવન મિશનની શરૂઆત થઈ તે સમયે જિલ્લામાં માત્ર 36.5 ટકા પરિવારો પાસે નળનું પાણી હતું. કોવિડ મહામારી સહિત વિવિધ અવરોધો અને પડકારો હોવા છતાં, પંચાયત પ્રતિનિધિઓ, જળ સમિતિ અને જિલ્લા અધિકારીઓના સતત પ્રયાસોથી માત્ર 34 મહિનામાં જ જિલ્લાના તમામ 1,01,905 ઘરોને નળમાંથી પાણી ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યું છે.

વિશ્વ

➤ **સુરક્ષા અને વિકાસ માટે જેદ્દા સમિટ યોજાઈ**

સાઉદી અરેબિયાના જેદ્દા શહેરમાં 16 જુલાઈ, 2022ના રોજ જેદ્દા સુરક્ષા અને વિકાસ સમિટ યોજાઈ હતી. ગલ્ફ કોઓપરેશન કાઉન્સિલ (GCC) અને યુએસના નેતાઓએ આ સમિટમાં ભાગ લીધો હતો. આ સમિટ દરમિયાન નેતાઓએ દેશો વચ્ચેના ઐતિહાસિક સંબંધો પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. તેનો ઉદ્દેશ્ય તમામ ક્ષેત્રમાં દેશોના સંયુક્ત સહયોગને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. આ સમિટ દરમિયાન ગલ્ફ નેતાઓએ મધ્ય પૂર્વ ક્ષેત્રમાં વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીમાં યુએસ દ્વારા ભજવવામાં આવેલી મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાને યોગ્ય ઠેરવી હતી. નેતાઓએ સમૃદ્ધિ અને શાંતિપૂર્ણ મધ્ય પૂર્વ માટે તેમના સંયુક્ત વિઝનનો પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો. અને આ ક્ષેત્રમાં સુરક્ષા અને સ્થિરતાની સુરક્ષા માટે તમામ જરૂરી પગલાં લેવાના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો. આ ઉપરાંત આ સમિટ દરમિયાન ટકાઉ વિકાસ હાંસલ કરવા માટે દેશો વચ્ચે સંયુક્ત પ્રોજેક્ટ્સ બનાવવાની પ્રતિબદ્ધતા પણ નવીનીકરણ કરવામાં આવી હતી.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ICE ? Questions

- તાજેતરમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે 'મક્કમ નિર્ધાર, અડિખમ વિકાસ ગાથા' પુસ્તકનું વિમોચન કર્યુ હતું. આ પુસ્તક કોણે તૈયાર કર્યુ છે ? – પાણી પુરવઠા વિભાગ
- ઉપરાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીમાં NDAના ઉમેદવાર તરીકે કોના નામની જાહેરાત કરવામાં આવી છે ? – શ્રી જગદીપ ધનખર
- તાજેતરમાં ભારતના કયા શહેરમાં 'ભારત રંગ મહોત્સવ 2022'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ? – નવી દિલ્હી
- રેલવે બોર્ડના અધ્યક્ષ શ્રી વિનય કુમાર ત્રિપાઠીએ 15 જુલાઈ, 2022 ના રોજ ....માં 'આઝાદી કી ટ્રેન અને સ્ટેશન' કાર્યક્રમનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું. – દિલ્હી
- તાજેતરમાં હાસ્યલેખક.........ને વજુ કોટક સુવર્ણ ચંદ્રક એનાયત કરવામાં આવ્યો છે.– સ્વ. શ્રી વિનોદ ભટ્ટ
- કયા રાજ્યને પશુપાલન માળખાકીય સુવિધાઓમાં શ્રેષ્ઠ રાજ્યનો એવોર્ડ મળ્યો છે ? – ગુજરાત
- કયા દેશના જેદ્દા શહેરમાં સુરક્ષા અને વિકાસ માટે જેદ્દા સમિટ યોજાઈ હતી ? – સાઉદી અરેબિયા
- ભારતનું કયું રાજ્ય તમામ VLTD વાહનોને ERSS સાથે જોડનાર પ્રથમ રાજ્ય બન્યું છે ? – હિમાચલ પ્રદેશ
- ક્ષમતા નિર્માણ કમિશન (CBC)એ તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાઓ માટે રાષ્ટ્રીય ધોરણો (NSCSTI)નો સમૂહ વિકસાવ્યો છે ? – સિવિલ સર્વિસ ટ્રેનિંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ
- તાજેતરમાં SBIએ ....સેવા શરૂ કરી છે. તેનાથી SBI ગ્રાહકોને WhatsApp પર બેંકિંગ સેવાઓનો લાભ લેવામાં મદદ મળશે અને ગ્રાહકો માટે બેંકિંગ સરળ બનશે. – WhatsApp બેંકિંગ સેવા
- કયો જિલ્લો દેશનો પ્રથમ હર ઘર જલ જિલ્લો બન્યો છે ? – બુરહાનપુર (મધ્યપ્રદેશ)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

1. 'જેરૂસલેમ ઘોષણા' જે તાજેતરમાં સમાચારોમાં હતી, તે ઈઝરાયેલ અને કયા દેશ વચ્ચેનો વ્યૂહાત્મક કરાર છે ?
– અમેરિકા
2. 2022-23 માટે SCOની પ્રથમ સાંસ્કૃતિક અને પ્રવાસન રાજધાની તરીકે કયા ભારતીય શહેરની પસંદગી કરવામાં આવી છે ?
– વારાણસી
3. 'જાગૃતિ' જે તાજેતરમાં ચર્ચામાં હતું. તે માસ્કોટ કયા ક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત છે ? – ગ્રાહક જાગૃતિ
4. તાજેતરમાં Twitterએ...............ફીચર લોન્ચ કર્યુ છે. – અનમેંશનિંગ ફીચર
(આ સુવિધા વપરાશકર્તાઓને કોઈપણ વાતચીતમાંથી પોતાને દૂર કરવાની મંજૂરી આપશે.)
5. તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ એથ્લેટ સુશ્રી એલિસન ફેલિક્સે ચાર બાય 400 મીટર મિક્સ રિલે ઈવેન્ટમાં બ્રોન્ઝ મેડલ મેળવીને વર્લ્ડ એથ્લેટિક્સ ચેમ્પિયનશિપમાં પોતાનો 19મો તથા અંતિમ મેડલ મેળવી વિદાય લીધી હતી. તેઓ કયા દેશના પ્રસિદ્ધ એથ્લેટ છે ?
– અમેરિકા
6. તાજેતરમાં શ્રી બોરિસ જોનસને વડાપ્રધાન પદ પરથી રાજીનામુ આપ્યું હતું. તેઓ કયા દેશના વડાપ્રધાન પદે હતા ?
– બ્રિટન
7. કયા ભારતીય ખેલાડીએ 'સિંગાપોર ઓપન 2022' ચેમ્પિયનશિપનો ખિતાબ જીત્યો છે ? – સુશ્રી પી.વી.સિંધુ
8. જાહેર ક્ષેત્રની કેટલીક બેંકો તાજેતરમાં AA ઈકોસિસ્ટમમાં જોડાઈ છે. AAનો અર્થ શું છે ?
– Account Aggregrator
9. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ શ્રી મેરાજ અહેમદ ખાન કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે ? – શૂટિંગ
10. કયા ભારતીય રાજ્યએ પ્રથમ AI સંચાલિત ડિજિટલ લોક અદાલત શરૂ કરી છે ? – રાજસ્થાન
(રાષ્ટ્રીય કાનૂની સેવા સત્તા મંડળના અધ્યક્ષ શ્રી ઉદય ઉમેશ લલિતે રાજસ્થાનમાં 18મી અખિલ ભારતીય કાનૂની સેવા સત્તમંડળની બેઠક દરમિયાન દેશની પ્રથમ AI સંચાલિત ડિજિટલ લોક અદાલતની શરૂઆત કરી હતી.)
11. વર્ષ 2021માં ભારતીય નાગરિકત્વનો ત્યાગ કરનાર ભારતીય નાગરિકો માટે સૌથી વધુ પસંદગીનો દેશ કયો છે ?
– અમેરિકા
(ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા આપવામાં આવેલા ડેટા અનુસાર 2021 દરમિયાન 1.63 લાખથી વધુ ભારતીય નાગરિકોએ તેમની ભારતીય નાગરિકતાનો ત્યાગ કર્યો હતો. જે છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં સૌથી વધુ છે. લગભગ અડધા ભારતીયો યુએસ નાગરિક બનવાનું પસંદ કરતા યુ.એસ ટોચની પંસદગી હતી.)
12. દર વર્ષે 'આંતરરાષ્ટ્રીય ચંદ્ર દિવસ' ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ? – 20 જુલાઈ
13. કઈ સંસ્થાઓ માટે રિઝર્વ બેંકે ચાર–સ્તરીય નિયમનકારી માળખું અપનાવ્યું છે ? – અર્બન કો–ઓપરેટિવ બેંક
14. 'બંઠિયા આયોગ' (Banthiya Commission)નો અહેવાલ જે તાજેતરમાં સમાચારોમાં હતો તે કયા ક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત છે ?
– સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં અનામત
15. ભારતે કયા દેશ સાથે ચિત્તા અને વન્યજીવ સંરક્ષણની પુનઃશરૂઆત માટે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?
– નામિબિયા

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

G.K ની જમાવટ
ટૂંકી ને ટચ માહિતી દ્વારા
મજબૂત પાયાનું નિર્માણ
દરરોજ સવારે 8:00 વાગ્યે
icerajkot
ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

તલાટીની તડાફડી
પરીક્ષામાં પુછાતા મુદ્દાઓ નું
ટુ ધ પોઇન્ટ વિવરણ
દરરોજ સાંજે 6:30 કલાકે
ICERAJKOT
ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

''તૈયારી જીત કી''
લક્ષ્ય GPSC
દરરોજ બપોરે 4 વાગ્યે GPSCના મહત્વના
વિષયો તલસ્પર્શી અભ્યાસ
icerajkot
ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

TET-TAT, તલાટી-જુ.કલાર્ક તથા વર્ગ-3 ની
તમામ સ્પર્ધાત્મિક પરીક્ષા માટે
અગાઉના પરીક્ષામાં પૂછાયેલા
પ્રશ્નોનું વિસ્તૃત સમજૂતી
સાથે સોલ્યુશન
દરરોજ બપોરે
LIVE
01:00PM
ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS
Keyur Sir

ICE®

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

Website	YouTube
iceonline.in	icerajkot

WhatsApp	Telegram
joinicerajkot.com	t.me/icerajkotofficial.com

Instagram	Facebook
icerajkot	icerajkot

Twitter	ICE Magic
icerajkot	ICE® MAGIC WEEKLY CURRENT AFFAIRS Free Download

અમારી સાથે જોડાવા માટે અહીં આપેલ **Social Media Icon** પર **Click** કરો.